EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Dokument na schôdzu

A6-0149/2009

20.3.2009

*

SPRÁVA

o návrhu smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajkyňa: Kathalijne Maria Buitenweg

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko (*):
Elizabeth Lynne, Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci

(*) Postup pridružených výborov – článok 47 rokovacieho poriadku

Označenie postupov

*	Konzultačný postup väčšina odovzdaných hlasov
**I	Postup spolupráce (prvé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov*
**II	Postup spolupráce (druhé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície* *väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo zmenu a doplnenie spoločnej pozície*
***	Postup súhlasu *väčšina všetkých poslancov Parlamentu, okrem prípadov upravených článkami 105, 107, 161 a 300 Zmluvy o ES a článkom 7 Zmluvy o EÚ*
***I	Spolurozhodovací postup (prvé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov*
***II	Spolurozhodovací postup (druhé čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločnej pozície* *väčšina všetkých poslancov Parlamentu za zamietnutie alebo zmenu a doplnenie spoločnej pozície*
***III	Spolurozhodovací postup (tretie čítanie) *väčšina odovzdaných hlasov za schválenie spoločného textu*

(Typ postupu závisí od právneho základu navrhnutého Komisiou.)

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k legislatívnemu textu

V pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Parlamentu je zmenený a doplnený text označený ***hrubou kurzívou***. Pri pozmeňujúcich aktoch sa časti prevzaté z platného ustanovenia, ktoré chce Parlament zmeniť a doplniť, ktoré však Komisia nezmenila, označujú **tučným písmom**. Prípadné vypustenia týkajúce sa takýchto častí textu sa označujú takto: [...]. *Štandardná kurzíva* označuje príslušným oddeleniam tie časti legislatívneho textu, ku ktorým sa navrhuje oprava, čo pomáha pri príprave konečného znenia textu (napríklad zrejmé chyby alebo vynechaný text v konkrétnej jazykovej verzii). Navrhované opravy tohto typu musia byť odsúhlasené príslušnými oddeleniami.

OBSAH

strana

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU**Error! Bookmark not defined.**

DÔVODOVÁ SPRÁVA .....**Error! Bookmark not defined.**

STANOVISKO VÝBORU PRE ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNE VECI**Error! Bookmark not defined.**

STANOVISKO VÝBORU PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VEREJNÉ ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN .....**Error! Bookmark not defined.**

STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE**Error! Bookmark not defined.**

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVNE VECI.....**Error! Bookmark not defined.**

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ**Error! Bookmark not defined.**

POSTUP.....132

NÁVRH LEGISLATÍVNEHO UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o návrhu smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

(Konzultačný postup)

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh Komisie pre Radu (KOM(2008)0426),

– so zreteľom na článok 13 ods. 1 Zmluvy o ES, v súlade s ktorým Rada konzultovala s Európskym parlamentom (C6-0291/2008),

– so zreteľom na článok 51 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci a stanoviská Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, Výboru pre kultúru a vzdelávanie, Výboru pre právne veci a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A6-0149/2009),

1. schvaľuje zmenený a doplnený návrh Komisie;

2. vyzýva Komisiu, aby zodpovedajúco zmenila svoj návrh v súlade s článkom 250 ods. 2 Zmluvy o ES;

3. vyzýva Radu, aby oznámila Európskemu parlamentu, ak má v úmysle odchýliť sa od ním schváleného textu;

4. žiada Radu o opätovnú konzultáciu, ak má v úmysle podstatne zmeniť návrh Komisie;

5. poveruje svojho predsedu, aby túto pozíciu postúpil Rade a Komisii.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh smernice
Odôvodnenie 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(2) Právo na rovnosť pred zákonom a ochranu pred diskrimináciou pre všetky osoby predstavuje všeobecné právo uznané vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, v Dohovore OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, v	(2) Právo na rovnosť pred zákonom a ochranu pred diskrimináciou pre všetky osoby predstavuje všeobecné právo uznané vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv, v Dohovore OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, v

Medzinárodnom dohovore o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie a v paktoch OSN o občianskych a politických právach a hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach a v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré podpísali všetky členské štáty. Konkrétne v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím je odmietnutie primeraného prispôsobenia zahrnuté v jeho vymedzení diskriminácie.	Medzinárodnom dohovore o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie a v paktoch OSN o občianskych a politických právach a hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach, ***v Dohovore OSN o právach dieťaťa,*** *v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím*, ***v článku 14 Európskeho dohovoru*** o ochrane ľudských práv a základných slobôd ***a v opčnom protokole 12 k nemu*** *a v Európskej sociálnej charte*, ktoré podpísali *[*všetky*]* členské štáty. Konkrétne v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím je odmietnutie primeraného prispôsobenia zahrnuté v jeho vymedzení diskriminácie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh smernice
Odôvodnenie 2a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	2a. Zásada rovnosti a zákaz diskriminácie sú všeobecnými zásadami medzinárodného, európskeho a vnútroštátneho práva, ktoré sú záväzné pre EÚ a jej členské štáty vo všetkých oblastiach ich pôsobnosti. Táto smernica prispieva k dosiahnutiu tohto cieľa a k odstráneniu diskriminácie, ktorá nie je zlučiteľná s týmto cieľom.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh smernice
Odôvodnenie 2b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	2b. Táto smernica je jedným zo spôsobov, ako si Spoločenstvo plní povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, a

v tomto svetle by sa aj mala vykladať.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh smernice
Odôvodnenie 2c (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	2c. V súlade s článkom 5 politického vyhlásenia odsúhlaseného na záver Svetovej konferencie OSN o starnutí v roku 2002 v Madride bolo dohodnuté, že sa opätovne potvrdí záväzok vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa odstránila každá forma diskriminácie vrátane diskriminácie na základe veku, uzná sa, že ľudia by s pribúdajúcim vekom mali viesť plnohodnotný život v zdraví, bezpečnosti a v aktívnej účasti na hospodárskom, sociálnom, kultúrnom a politickom živote svojej spoločnosti, výraznejšie sa uzná dôstojnosť starších osôb a odstránia sa všetky formy zanedbávania, zneužívania a násilia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

Návrh smernice
Odôvodnenie 2d (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	2d. Telesné a duševné zdravie a blaho sú ťažiskom kvality života jednotlivcov a spoločnosti a sú hlavnými faktormi plnenia cieľov lisabonskej stratégie Európskej únie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6

Návrh smernice
Odôvodnenie 3

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(3) Touto smernicou sa dodržiavajú základné práva a sledujú základné zásady uznávané najmä Chartou základných práv Európskej únie. V článku 10 charty sa uznáva právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania. *Článok* 21 zakazuje diskrimináciu vrátane diskriminácie na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie; a článok 26 uznáva právo osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia určené na zabezpečenie ich nezávislosti.	(3) Touto smernicou sa dodržiavajú základné práva a sledujú základné zásady uznávané najmä ***Dohovorom Rady Európy o ochrane ľudských práv a základných slobôd vrátane článku 9 o slobode myslenia, svedomia a náboženského vyznania a článku 10 o slobode prejavu, ako aj*** Chartou základných práv Európskej únie. V článku 10 charty sa uznáva právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania***; v článku 20 sa stanovuje, že pred zákonom sú si všetci rovní;*** *článok* 21 zakazuje diskrimináciu vrátane diskriminácie na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie; ***článok 24 priznáva osobitné práva deťom;*** a článok 26 uznáva právo osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia určené na zabezpečenie ich nezávislosti.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7

Návrh smernice
Odôvodnenie 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(4) Európske roky ľudí so zdravotným postihnutím (2003), rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) a medzikultúrneho dialógu (2008) zvýraznili pretrvávanie diskriminácie, ale aj výhody rozmanitosti.	(4) Európske roky ľudí so zdravotným postihnutím (2003), rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) a medzikultúrneho dialógu (2008) zvýraznili pretrvávanie ***priamej a nepriamej*** diskriminácie***, viacnásobnej diskriminácie a diskriminácie na základe vzťahu k určitej osobe***, ale aj ***potrebu podporovať*** výhody rozmanitosti.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 8

Návrh smernice
Odôvodnenie 4a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	4a. Rozmanitosť európskej spoločnosti je ústredným prvkom kultúrneho, politického a sociálneho začleňovania Únie a treba ju rešpektovať.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9

Návrh smernice
Odôvodnenie 7a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	7a. Diskriminácia založená na náboženskom vyznaní alebo viere, zdravotnom postihnutí, veku alebo sexuálnej orientácii môže sťažiť plnenie cieľov Zmluvy o ES, najmä dosiahnutie vysokej miery zamestnanosti a sociálnej ochrany, zvyšovanie životnej úrovne a kvality života, hospodárskej a sociálnej súdržnosti a solidarity. Môže oslabiť aj zámer, aby sa Európska únia stala priestorom slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 10

Návrh smernice
Odôvodnenie 7b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	7b. Táto smernica sa vzťahuje aj na viacnásobnú diskrimináciu, čo je diskriminácia na dvoch alebo viacerých základoch uvedených v článkoch 12 a 13 Zmluvy o ES. Musia byť k dispozícii efektívne právne postupy na riešenie takýchto situácií a vnútroštátne právne

	postupy by mali zabezpečiť, aby navrhovateľ mohol riešiť všetky aspekty sťažnosti vo veci viacnásobnej diskriminácie v rámci jediného postupu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 11

Návrh smernice
Odôvodnenie 8

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(8) Spoločenstvo prijalo ***tri právne nástroje*** na základe článku 13 ods. 1 Zmluvy o ES na predchádzanie a boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasového a etnického pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku a sexuálnej orientácie. Tieto ***nástroje*** preukázali význam *legislatívy* v boji proti diskriminácii. ***Najmä v*** smernici 2000/78/ES sa ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní ***na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku a sexuálnej orientácie***. ***Medzi členskými štátmi však pretrvávajú rozdiely, pokiaľ ide o rozsah a formu ochrany pred diskrimináciou z týchto dôvodov mimo oblasti zamestnania.***	(8) Spoločenstvo prijalo ***súbor smerníc*** na základe článku 13 ods. 1 Zmluvy o ES na predchádzanie a boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasového a etnického pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku a sexuálnej orientácie. Tieto ***smernice*** preukázali význam *právnych predpisov* v boji proti diskriminácii. ***V smernici 2000/43/ES sa ustanovuje rámec proti diskriminácii na základe rasového alebo etnického pôvodu na trhu práce aj mimo neho. V smernici 2004/113/ES sa ustanovuje rámec pre rovnaké zaobchádzanie medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu. V*** smernici 2000/78/ES sa ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní ***bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek a sexuálnu orientáciu***. ***Nevzťahuje sa na oblasti mimo tohto rozsahu pôsobnosti.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 12

Návrh smernice
Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(9) Právne predpisy by preto mali zakazovať diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery,	(9) Právne predpisy by preto mali zakazovať ***priamu, nepriamu a viacnásobnú diskrimináciu a***

zdravotného postihnutia, veku ***alebo*** sexuálnej orientácie vo viacerých oblastiach mimo trhu práce, ako je sociálna ochrana, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie ***vrátane bývania***. Mali by ustanoviť opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k týmto oblastiam pre ***ľudí so zdravotným postihnutím***.	diskrimináciu na základe ***vzťahu k určitej osobe, na základe pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu,*** náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku***,*** sexuálnej orientácie ***alebo rodu*** vo viacerých oblastiach mimo trhu práce, ako je sociálna ochrana, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie***, napríklad bývanie, doprava, združenia a zdravie***. Mali by ustanoviť opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k týmto oblastiam pre ***osoby s osobitným náboženstvom alebo vierou, zdravotne postihnuté osoby, osoby určitého veku alebo s osobitnou sexuálnou orientáciou, alebo s kombináciou týchto charakteristík a osoby, ktoré sú s nimi spojené***.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 13

Návrh smernice
Odôvodnenie 9a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	9a. V tejto smernici by sa tovar mal chápať v zmysle ustanovení Zmluvy o ES, ktoré sa vzťahujú na voľný pohyb tovaru. Služby by sa mali chápať v zmysle článku 50 Zmluvy o ES.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14

Návrh smernice
Odôvodnenie 9b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	9b. Osoby so zdravotným postihnutím často čelia diskriminácii vo forme nedostupnej verejnej dopravy a zastavaného prostredia, ako aj nedostupných komunikácií a informácií. Členské štáty musia prijať opatrenia s cieľom zabezpečiť dostupnosť v týchto oblastiach, aby tak uplatňovali zásadu

rovnakého zaobchádzania.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 15

Návrh smernice
Odôvodnenie 11

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(11) Touto smernicou ***by nemali byť dotknuté právomoci*** členských štátov v oblastiach vzdelávania***,*** sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti. ***Nemali by byť*** ňou dotknuté ani základné úlohy a rozsiahle právomoci členských štátov, pokiaľ ide o poskytovanie, zadávanie a organizovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu.	(11) Touto smernicou ***nie je dotknutý výkon právomocí*** členských štátov v oblastiach vzdelávania ***a sociálnej ochrany vrátane*** sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti. ***Nie sú*** ňou dotknuté ani základné úlohy a rozsiahle právomoci členských štátov, pokiaľ ide o poskytovanie, zadávanie a organizovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 16

Návrh smernice
Odôvodnenie 12

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(12) Diskriminácia zahŕňa priamu a nepriamu diskrimináciu, obťažovanie, pokyny na diskrimináciu a odmietnutie primeraného prispôsobenia.	(12) Diskriminácia zahŕňa priamu a nepriamu diskrimináciu, ***viacnásobnú diskrimináciu,*** obťažovanie, pokyny na diskrimináciu a odmietnutie primeraného prispôsobenia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 17

Návrh smernice
Odôvodnenie 12a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	12a. Osoby so zdravotným postihnutím zahŕňajú osoby s dlhodobými telesnými, duševnými, intelektuálnymi alebo zmyslovými poruchami, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami, či už objektívnymi alebo subjektívnymi, môžu brániť ich

plnému a účinnému zapojeniu do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 18

Návrh smernice
Odôvodnenie 12b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	12b. Z dôvodu nadmerného zaťaženia by malé a stredné podniky (MSP) mali byť osobitne chránené podľa vzoru zákona o občianskych právach platného v USA.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 19

Návrh smernice
Odôvodnenie 12c (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	12c. Pod diskrimináciu patrí aj odmietnutie lekárskeho ošetrenia iba na základe veku.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 20

Návrh smernice
Odôvodnenie 12d (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	12d. Diskriminácia na základe zdravotného postihnutia zahŕňa diskrimináciu na základe toho, že osobu sprevádza alebo jej asistuje vodiaci pes alebo asistenčný pes, ktorý bol vycvičený v súlade s pravidlami Medzinárodnej federácie pre výcvik vodiacich psov (International Guide Dog Federation) alebo Medzinárodnej federácie pre výcvik asistenčných psov (Assistance Dogs International).

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 21

Návrh smernice
Odôvodnenie 12e (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	12e. Efektívny nediskriminačný prístup možno zabezpečiť mnohorakými spôsobmi, napríklad aj koncepciou univerzálneho návrhu a podporovaním používania asistenčných zariadení osobami so zdravotným postihnutím vrátane pomôcok pre mobilitu a prístup, napríklad certifikovaných vodiacich psov a iných asistenčných psov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 22

Návrh smernice
Odôvodnenie 12f (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	12f. O zásadnú zmenu vzhľadom na článok 4 ide vtedy, keď zmení tovar alebo služby, prípadne charakter živnosti, profesie alebo podnikania do takej miery, že poskytovateľ tovaru alebo služieb účinne poskytuje úplne iný druh tovaru alebo služieb.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 23

Návrh smernice
Odôvodnenie 13

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(13) ***Pri*** vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania ***bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu*** by sa Spoločenstvo malo zamerať ***v súlade***	(13) ***V tejto smernici je zohľadnená aj viacnásobná diskriminácia. Keďže diskriminácia sa môže vyskytnúť na základe dvoch alebo viacerých dôvodov uvedených v článkoch 12 a 13 Zmluvy***

s článkom 3 ods. 2 Zmluvy o ES na odstránenie nerovností a na podporu rovnosti ***medzi mužmi a ženami, najmä preto, že ženy sú často obeťami*** viacnásobnej diskriminácie.

o ES, pri vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania by sa Spoločenstvo malo zamerať v súlade s článkom 3 ods. 2 ***a článkom 13*** Zmluvy o ES na odstránenie nerovností***, pokiaľ ide o pohlavie, rasu, etnický pôvod, zdravotné postihnutie, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie, vieru alebo vek alebo ich kombináciu,*** a na podporu rovnosti ***bez ohľadu na kombináciu uvedených charakteristík osoby***. ***Na riešenie prípadov*** viacnásobnej diskriminácie ***musia byť dostupné účinné právne postupy***. ***Najmä vnútroštátne právne postupy by mali zabezpečiť, aby navrhovateľ mohol riešiť všetky aspekty sťažnosti vo veci viacnásobnej diskriminácie v rámci jediného postupu.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 24

Návrh smernice
Odôvodnenie 14a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	14a. Rozdiely v zaobchádzaní na základe veku a zdravotného postihnutia môžu byť prípustné, ak sú objektívne a primerane zdôvodnené legitímnym cieľom a prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a potrebné. Takéto rozdiely v zaobchádzaní môžu zahŕňať napríklad osobitné podmienky týkajúce sa veku, pokiaľ ide o prístup k istému tovaru alebo službám, ako sú alkoholické nápoje, zbrane alebo vodičské preukazy. Podporu hospodárskej, kultúrnej alebo spoločenskej integrácie mladých alebo starších ľudí alebo osôb so zdravotným postihnutím možno tiež považovať za legitímny cieľ. Opatrenia súvisiace s vekom a zdravotným postihnutím, ktoré pre tieto osoby vytvárajú výhodnejšie podmienky, ako sú podmienky dostupné pre iných, napríklad bezplatné alebo zľavnené cestovné vo verejnej doprave,

vstupenky do múzeí alebo športových zariadení, sa preto pokladajú za zlučiteľné so zásadou nediskriminácie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 25

Návrh smernice
Odôvodnenie 15

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(15) Pri poskytovaní poisťovacích, bankových a ostatných finančných služieb sa používajú poistno-matematické a rizikové faktory týkajúce sa zdravotného postihnutia a veku. Ak sa ukáže, že ***tieto faktory*** sú ***kľúčové*** pre posúdenie rizika, nemali by sa pokladať za diskriminačné.	(15) Pri poskytovaní poisťovacích, bankových a ostatných finančných služieb sa používajú poistno-matematické a rizikové faktory týkajúce sa zdravotného postihnutia a veku. Ak sa ukáže, že sú ***rozhodujúce*** pre posúdenie rizika, ***a ak poskytovateľ služieb môže podľa zásad poistnej matematiky, štatistických alebo lekárskych údajov preukázať výrazne vyššie riziko,*** nemali by sa pokladať za diskriminačné. ***Tieto údaje by mali byť presné, aktuálne a relevantné a mali by sa sprístupňovať na požiadanie. Poistno-matematické a rizikové faktory by mali odzrkadľovať pozitívne zmeny v priemernej dĺžke života a aktívnom starnutí, ako aj zvýšenej mobilite a dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 26

Návrh smernice
Odôvodnenie 15a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	15a. Zadávanie zákaziek v členských štátoch v mene štátu, regionálnych alebo miestnych orgánov a ďalších inštitúcií, ktoré sa spravujú verejným právom, podlieha rešpektovaniu zásad zmluvy, najmä rešpektovaniu zásady voľného pohybu tovaru, zásady slobody usadiť sa a zásady slobody poskytovať služby

a zásad z nich vyplývajúcich, ako je zásada rovnakého zaobchádzania, zásada nediskriminácie, zásada vzájomného uznávania, zásada proporcionality a zásada transparentnosti. Právne požiadavky na koordináciu postupov verejného obstarávania prác, verejného obstarávania dodávok a verejného obstarávania služieb boli stanovené v smernici 2004/18/ES Európskeho parlamentu a Rady z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby[1], takže zadávanie zákaziek v členských štátoch v mene štátu, regionálnych alebo miestnych orgánov a ďalších inštitúcií, ktoré sa spravujú verejným právom, podlieha rešpektovaniu zásad Zmluvy o ES, najmä rešpektovaniu zásady rovnakého zaobchádzania bez ohľadu na pohlavie, rasu alebo etnický pôvod, zdravotné postihnutie, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo vieru alebo vek a zásady nediskriminácie. Pri verejných zákazkách nad určitú hodnotu sa však zaviedli koordinačné ustanovenia Spoločenstva pre vnútroštátne postupy na zadávanie takýchto zákaziek s cieľom otvoriť verejné obstarávanie hospodárskej súťaži. Členské štáty by mali interpretovať tieto koordinačné ustanovenia v súlade so zásadami rovnakého zaobchádzania bez ohľadu na pohlavie, rasu alebo etnický pôvod, zdravotné postihnutie, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo vieru alebo vek a iné pravidlá zmluvy.

---

[1] Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 27

Návrh smernice
Odôvodnenie 16

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(16) Všetci jednotlivci požívajú slobodu uzatvárať zmluvy vrátane slobody vybrať si zmluvného partnera na transakciu. ***Táto smernica by sa nemala uplatňovať na hospodárske transakcie uskutočňované jednotlivcami, pre ktorých tieto transakcie nepredstavujú ich odbornú alebo obchodnú činnosť.***	(16) Všetci jednotlivci požívajú slobodu uzatvárať zmluvy vrátane slobody vybrať si zmluvného partnera na transakciu. ***V súvislosti s prístupom k tovaru a službám a ich poskytovaniu je dôležité dodržiavať ochranu súkromného a rodinného života a úkony vykonávané v tejto súvislosti. Táto smernica sa preto nevzťahuje na transakcie medzi súkromnými osobami konajúcimi súkromne, v prípadoch, že tieto transakcie nepredstavujú odbornú alebo obchodnú činnosť dodávateľov.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 28

Návrh smernice
Odôvodnenie 17

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(17) Popri zákaze diskriminácie je dôležité, aby sa dodržiavali ostatné základné práva a slobody vrátane ***ochrany súkromného a rodinného života a transakcie vykonané v tejto súvislosti, a sloboda*** náboženského vyznania ***a*** združovania. Touto smernicou nie ***sú dotknuté vnútroštátne právne predpisy o manželskom alebo rodinnom stave vrátane reprodukčných práv***. ***Nie*** je ***ňou*** dotknutá ***ani*** sekulárna povaha štátu, štátnych inštitúcií alebo orgánov, či vzdelávania.	(17) Popri zákaze diskriminácie je dôležité, aby sa dodržiavali ostatné základné práva a slobody vrátane ***slobody*** náboženského vyznania, *slobody* združovania***, slobody prejavu a slobody tlače***. Touto smernicou nie je dotknutá sekulárna povaha štátu, štátnych inštitúcií alebo orgánov, či vzdelávania. ***Touto smernicou sa nemení rozdelenie právomocí medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi vrátane oblasti manželského a rodinného práva a právnych predpisov v oblasti zdravia.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 29

Návrh smernice
Odôvodnenie 18

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(18) Členské štáty sú zodpovedné za	(18) Členské štáty sú zodpovedné za

organizáciu a obsah systémov vzdelávania. V oznámení Komisie o spôsobilostiach pre 21. storočie: Agenda pre európsku spoluprácu v školstve sa upozorňuje, že je potrebné venovať osobitnú pozornosť znevýhodneným deťom a tým, ktoré majú osobitné vzdelávacie potreby. Vnútroštátny právny predpis môže stanoviť rozdiely v prístupe do náboženských vzdelávacích inštitúcií. Členské štáty môžu tiež povoliť alebo zakázať nosenie alebo zobrazovanie náboženských symbolov v školách.

organizáciu a obsah systémov vzdelávania. V oznámení Komisie o spôsobilostiach pre 21. storočie: Agenda pre európsku spoluprácu v školstve sa upozorňuje, že je potrebné venovať osobitnú pozornosť znevýhodneným deťom a tým, ktoré majú osobitné vzdelávacie potreby. Vnútroštátny právny predpis môže stanoviť rozdiely v prístupe do náboženských vzdelávacích inštitúcií ***pod podmienkou, že tieto rozdiely sú potrebné a primerané a neporušujú právo na vzdelanie***. Členské štáty môžu tiež povoliť alebo zakázať nosenie alebo zobrazovanie náboženských symbolov v školách.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 30

Návrh smernice
Odôvodnenie 19

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(19) Európska únia vo svojom vyhlásení č. 11 o právnom postavení cirkví a nekonfesných organizácií, ktoré je prílohou Záverečného aktu Amsterdamskej zmluvy, výslovne uznala, že rešpektuje a nepredpisuje právne postavenie cirkví a náboženských združení alebo spoločenstiev upravené vnútroštátnymi právnymi predpismi členských štátov a že rovnako rešpektuje postavenie filozofických a nekonfesných organizácií. ***Opatrenia umožňujúce osobám so zdravotným postihnutím účinný nediskriminačný prístup k oblastiam, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, zohrávajú dôležitú úlohy pri zabezpečovaní úplnej rovnosti v praxi. Okrem toho v niektorých prípadoch sa môžu vyžadovať individuálne opatrenia, pokiaľ ide o primerané prispôsobenie, aby sa zabezpečil takýto prístup. V žiadnom prípade sa nevyžadujú opatrenia, ktoré by predstavovali nadmerné zaťaženie. Pri posudzovaní, či je zaťaženie nadmerné, by sa malo zobrať do úvahy niekoľko***	(19) Európska únia vo svojom vyhlásení č. 11 o právnom postavení cirkví a nekonfesných organizácií, ktoré je prílohou Záverečného aktu Amsterdamskej zmluvy, výslovne uznala, že rešpektuje a nepredpisuje právne postavenie cirkví a náboženských združení alebo spoločenstiev upravené vnútroštátnymi právnymi predpismi členských štátov a že rovnako rešpektuje postavenie filozofických a nekonfesných organizácií.

faktorov vrátane veľkosti, zdrojov, a charakteru organizácie. Zásada primeraného prispôsobenia a nadmerné zaťaženie sa ustanovili v smernici 2000/78/ES a v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 31

Návrh smernice
Odôvodnenie 19a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	19a. Opatrenia umožňujúce osobám so zdravotným postihnutím účinný nediskriminačný prístup k oblastiam, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní úplnej rovnosti v praxi. Okrem toho v niektorých prípadoch sa môžu vyžadovať individuálne opatrenia, pokiaľ ide o primerané prispôsobenie, aby sa zabezpečil takýto prístup. V žiadnom prípade sa nevyžadujú opatrenia, ktoré by predstavovali neprimerané zaťaženie. Pri posudzovaní, či je zaťaženie neprimerané, by sa malo zobrať do úvahy to, či je príslušné opatrenie neuskutočniteľné alebo nebezpečné a či by sa jeho uskutočniteľnosť a bezpečnosť nedala dosiahnuť primeranou úpravou pravidiel, politík alebo postupov, prípadne odstránením štrukturálnych, komunikačných alebo dopravných prekážok alebo poskytovaním doplňujúcich pomôcok alebo služieb. Primerané prispôsobenie by si nevyhnutne nevyžadovalo výrazné stavebné úpravy budov, ktorých štruktúra je kvôli ich historickej, kultúrnej alebo architektonickej hodnote osobitne chránená vnútroštátnym právom. Zásada primeraného prispôsobenia a neprimerané zaťaženie sa ustanovili v smernici 2000/78/ES a v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným

postihnutím.

(Východiskom je text na konci odôvodnenia 19 KOM (2008)0426.)

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 32

Návrh smernice
Odôvodnenie 21

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(21) Zákaz diskriminácie by sa nemal dotknúť zachovania *alebo* prijatia opatrení zo strany členských štátov, ktorých účelom je zamedziť alebo kompenzovať nevýhody, ktoré ***utrpela skupina osôb*** určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. ***Takýmito opatreniami sa môžu povoliť organizácie*** osôb určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, ak ich hlavným cieľom je podpora osobitných potrieb týchto osôb.	(21) Zákaz diskriminácie by sa nemal dotknúť zachovania *ani* prijatia opatrení zo strany členských štátov, ktorých účelom je zamedziť alebo kompenzovať nevýhody, ktoré ***utrpeli osoby*** určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie ***alebo osoby vyznačujúce sa kombináciou týchto vlastností a osoby, ktoré sú s nimi spojené***. ***Tento zákaz môže byť sprevádzaný opatreniami zameranými na podporu rovnakého zaobchádzania a rovnakých príležitostí zohľadňujúcimi rodový rozmer a pozitívnymi opatreniami zameranými na uspokojenie osobitných potrieb osôb alebo kategórií osôb, ktoré si vzhľadom na svoje vlastnosti vyžadujú štruktúry, služby a pomoc, ktoré iné osoby nepotrebujú. Takéto opatrenia môže sprevádzať vytvorenie nezávislých organizácií*** osôb určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, ak ich hlavným cieľom je podpora osobitných potrieb týchto osôb.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 33

Návrh smernice
Odôvodnenie 23

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(23) Osoby, ktoré boli diskriminované z dôvodu svojho náboženského vyznania	(23) Osoby, ktoré boli ***priamo a nepriamo diskriminované, viacnásobne***

alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, by mali mať k dispozícii primerané prostriedky právnej ochrany. S cieľom zabezpečiť účinnejšiu úroveň ochrany by združenia, organizácie a iné právne subjekty mali byť splnomocnené zúčastňovať sa na konaní, aj v mene alebo na podporu každej obete bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne rokovacie poriadky týkajúce sa zastupovania a obhajoby na súdoch.	***diskriminované alebo*** diskriminované ***na základe vzťahu k určitej osobe*** z dôvodu svojho náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie alebo rodu, by mali mať k dispozícii primerané prostriedky právnej ochrany. S cieľom zabezpečiť účinnejšiu úroveň ochrany by združenia, organizácie a iné právne subjekty mali byť splnomocnené zúčastňovať sa na konaní, aj v mene alebo na podporu každej obete bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne rokovacie poriadky týkajúce sa zastupovania a obhajoby na súdoch.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 34

Návrh smernice
Odôvodnenie 25

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(25) Účinné vykonávanie zásady rovnakého zaobchádzania si vyžaduje primeranú súdnu ochranu pred neoprávneným postihom.	(25) Účinné vykonávanie zásady rovnakého zaobchádzania si vyžaduje primeranú súdnu ochranu pred neoprávneným postihom. ***Účinnú právnu ochranu práv jednotlivca musí sprevádzať aktívna podpora nediskriminácie a rovnakých príležitostí.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 35

Návrh smernice
Odôvodnenie 26

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(26) Vo svojom uznesení o nadviazaní na Európsky rok rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) Rada vyzvala na plnú účasť občianskej *spoločnosti, vrátane* organizácií zastupujúcich ľudí ohrozených rizikom diskriminácie, sociálnych partnerov a zúčastnených strán na návrhu politík a programov zameraných na predchádzanie diskriminácii a podporu	(26) Vo svojom uznesení o nadviazaní na Európsky rok rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) Rada vyzvala na plnú účasť občianskej *spoločnosti vrátane organizácií* zastupujúcich ľudí ohrozených rizikom diskriminácie, sociálnych partnerov a zúčastnených strán na návrhu politík a programov zameraných na predchádzanie diskriminácii a podporu

rovnosti a rovnakých príležitostí na európskej aj vnútroštátnej úrovni.	rovnosti a rovnakých príležitostí na európskej aj vnútroštátnej úrovni. ***Preto by mali Komisia a členské štáty prijať opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby prostredníctvom informačných a tlačových kampaní, ktorých cieľom je tiež boj proti stereotypom, boli široká verejnosť a príslušné strany všetkými vhodnými, primeranými a dostupnými spôsobmi (akým je posunková reč pre nepočujúcich alebo špeciálne webové stránky pre zrakovo postihnuté osoby) oboznámené s ustanoveniami tejto smernice, ako aj s tými, ktoré už platia v tejto oblasti.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 36

Návrh smernice
Odôvodnenie 31a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	31a. Pri výklade významu dôvodov diskriminácie by súdy a súdne tribunály mali zohľadňovať medzinárodné a európske nástroje v oblasti ľudských práv vrátane odporúčaní a judikatúry orgánov dohľadu, ako je Európsky súd pre ľudské práva.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 37

Návrh smernice
Článok 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
V tejto smernici sa ustanovuje rámec pre boj proti diskriminácii na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania aj v iných	***1.*** V tejto smernici sa ustanovuje rámec pre boj proti diskriminácii ***vrátane viacnásobnej diskriminácie*** na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania aj v iných

oblastiach než v zamestnaní a povolaní.

oblastiach než v zamestnaní a povolaní.

2. O viacnásobnú diskrimináciu ide vtedy, keď je diskriminácia založená na:

a) akejkoľvek kombinácii dôvodov vrátane náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie alebo

b) ktoromkoľvek jednom alebo viacerých dôvodoch stanovených v odseku 1 a tiež na základe jedného alebo viacerých z týchto dôvodov:

i) pohlavie (pokiaľ ide o žalobu v rámci vecného rozsahu pôsobnosti smernice 2004/113/ES, ako aj tejto smernice),

ii) rasový alebo etnický pôvod (pokiaľ ide o žalobu v rámci vecného rozsahu pôsobnosti smernice 2000/43/ES, ako aj tejto smernice) alebo

iii) národnosť (pokiaľ ide o žalobu v rozsahu pôsobnosti článku 12 Zmluvy o ES).

3. V tejto smernici sa viacnásobná diskriminácia a viacnásobné dôvody vysvetľujú v tom istom zmysle.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 38

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Na účely odseku 1:	2. Na účely odseku 1:
a) o priamu diskrimináciu ide, ak sa z ***niektorého z*** dôvodov uvedených v článku 1 zaobchádza s jednou osobou *nepriaznivejšie ako* sa v porovnateľnej situácii zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou;	a) o priamu diskrimináciu ide, ak sa z ***jedného alebo viacerých*** dôvodov uvedených v článku 1 zaobchádza s jednou osobou ***alebo s osobami, ktoré sú – alebo o ktorých sa predpokladá, že sú – spojené s touto osobou,*** *nepriaznivejšie, ako* sa v porovnateľnej situácii zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou;
b) o nepriamu diskrimináciu ide, ak by v	b) o nepriamu diskrimináciu ide, ak by v

dôsledku navonok neutrálneho predpisu, kritéria alebo zvyklosti bola znevýhodnená osoba určitého náboženského vyznania alebo viery, určitého zdravotného postihnutia, určitého veku alebo určitej sexuálnej orientácie v porovnaní s inými osobami v prípade, že uvedený predpis, kritérium alebo zvyklosť nie je objektívne odôvodnený legitímnym cieľom a prostriedky na jeho dosiahnutie sú primerané a nevyhnutné.

dôsledku navonok neutrálneho predpisu, kritéria alebo zvyklosti bola znevýhodnená osoba určitého náboženského vyznania alebo viery, určitého zdravotného postihnutia, určitého veku alebo určitej sexuálnej orientácie ***alebo osoba, ktorá je – alebo o ktorej sa predpokladá, že je – spojená s takouto osobou,*** v porovnaní s inými osobami v prípade, že uvedený predpis, kritérium alebo zvyklosť nie je objektívne odôvodnený legitímnym cieľom a prostriedky na jeho dosiahnutie sú primerané a nevyhnutné.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 39

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 3

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
3. ***Obťažovanie sa*** *má považovať* za formu diskriminácie v zmysle odseku 1, keď k nežiaducemu správaniu súvisiacemu s niektorým z dôvodov podľa článku 1 dochádza s úmyslom alebo účinkom porušenia dôstojnosti osoby a vytvorenia zastrašujúcej, nepriateľskej, zahanbujúcej, ponižujúcej a urážlivej atmosféry.	3. ***Bez toho, aby bola dotknutá sloboda prejavu, sa obťažovanie*** *považuje* za formu diskriminácie v zmysle odseku 1, keď k nežiaducemu správaniu súvisiacemu s niektorým z dôvodov podľa článku 1 dochádza s úmyslom alebo účinkom porušenia dôstojnosti osoby a vytvorenia zastrašujúcej, nepriateľskej, zahanbujúcej, ponižujúcej a urážlivej atmosféry. ***V tejto súvislosti možno pojem obťažovania vymedziť v súlade s vnútroštátnym právom a praxou členských štátov.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 40

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
4. Pokyn na diskrimináciu osôb z ktoréhokoľvek z dôvodov podľa článku 1 sa má považovať za diskrimináciu v zmysle odseku 1.	4. Pokyn ***alebo požiadavka, ktorá je založená na hierarchickom vzťahu*****,** diskriminovať osoby z ktoréhokoľvek z dôvodov podľa článku 1 sa považuje za diskrimináciu v zmysle odseku 1.

Odôvodnenie

[Prvá časť pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu sa netýka anglického znenia.]

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 41

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 4a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	4a. Diskriminácia na základe domnienky o náboženskom vyznaní alebo viere určitej osoby, jej zdravotnom postihnutí, veku alebo sexuálnej orientácii alebo na základe jej združovania sa s osobami určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie sa považuje za diskrimináciu v zmysle odseku 1.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 42

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 5

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
5. Odmietnutie primeraného prispôsobenia v konkrétnom prípade, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 1 písm. b) tejto smernice, pokiaľ ide o osoby so zdravotným postihnutím sa pokladá za diskrimináciu v zmysle odseku 1.	5. Odmietnutie primeraného prispôsobenia v konkrétnom prípade, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 1 písm. b) tejto smernice, pokiaľ ide o osoby so zdravotným postihnutím ***alebo osoby, ktoré sú spojené s osobou so zdravotným postihnutím, ak je prispôsobenie nevyhnutné na to, aby týmto osobám umožnilo poskytovať osobnú asistenciu osobe so zdravotným postihnutím,*** sa pokladá za diskrimináciu v zmysle odseku 1.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 43

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 6

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
6. ***Bez ohľadu na odsek 2 môžu členské štáty stanoviť, že*** rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku ***nie sú diskrimináciou***, ak sú ***v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov*** odôvodnené legitímnym cieľom, a ak sú prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa primerané ***a*** nevyhnutné. ***Konkrétne táto smernica nebráni stanoveniu špecifického veku na prístup k sociálnym výhodám, vzdelaniu a určitému tovaru alebo službám.***	6. ***Táto smernica nevylučuje*** rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku, ak sú ***objektívne a primerane*** odôvodnené legitímnym cieľom a ak sú prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa primerané, ***úmerné,*** nevyhnutné ***a efektívne***.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 44

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 7

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
7. Bez ohľadu na odsek 2 členské štáty v oblasti poskytovania finančných služieb môžu povoliť ***primerané*** rozdiely v zaobchádzaní, ak je v súvislosti s daným produktom použitie veku alebo zdravotného postihnutia ***kľúčovým*** faktorom pre posúdenie rizika na základe ***relevantných a presných*** poistno-matematických ***alebo*** štatistických údajov.	7. Bez ohľadu na odsek 2 členské štáty v oblasti poskytovania ***poistných, bankových a iných*** finančných služieb môžu povoliť rozdiely v zaobchádzaní, ak je v súvislosti s daným produktom použitie veku alebo zdravotného postihnutia ***rozhodujúcim*** faktorom pre posúdenie rizika na základe poistno-matematických zásad***,*** štatistických údajov ***alebo lekárskych*** údajov. ***Tieto údaje by mali byť presné, aktuálne a relevantné a mali by sa sprístupňovať na požiadanie dostupným spôsobom. Poistno-matematické a rizikové faktory by mali odzrkadľovať pozitívne zmeny v priemernej dĺžke života a aktívnom starnutí, ako aj zvýšenej mobilite a dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím. Poskytovateľ služieb musí byť schopný objektívne preukázať podstatne vyššie riziká a zabezpečiť, aby bol rozdiel v zaobchádzaní objektívne a adekvátne odôvodnený legitímnym***

	cieľom a aby prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa boli úmerné, nevyhnutné a účinné. Príslušné členské štáty informujú Komisiu a preskúmajú svoje rozhodnutie päť rokov od transpozície tejto smernice, pričom zohľadnia správu Komisie uvedenú v článku 16 a predložia výsledky tohto preskúmania Komisii.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 45

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 8

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
8. Touto smernicou nie sú dotknuté všeobecné opatrenia stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktoré sú v demokratickej spoločnosti potrebné pre verejnú bezpečnosť, na udržanie verejného poriadku a predchádzanie trestnej činnosti, na ochranu zdravia a ochranu práv a slobôd iných.	8. Touto smernicou nie sú dotknuté všeobecné opatrenia stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktoré sú v demokratickej spoločnosti potrebné ***a primerané*** pre verejnú bezpečnosť, na udržanie verejného poriadku a predchádzanie trestnej činnosti, na ochranu zdravia a ochranu práv a slobôd iných.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 46

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 8a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	8a. V tejto smernici sa uznáva, že právo na súkromie je prostriedkom na boj proti diskriminácii uvedenej v tomto článku.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 47

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 1 – písmeno d

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
d) prístup k tovaru a iným službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania,	d) prístup k tovaru a iným službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania ***a***

a ich poskytovanie.	***dopravy***, a ich poskytovanie**.**

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 48

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 1 – písmeno da (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	da) vstup do združení a podieľanie sa na ich činnosti, ako aj služby, ktoré poskytujú.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 49

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 1 – pododsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Pododsek d) sa ***uplatňuje na*** jednotlivcov***, iba ak vykonávajú odbornú alebo obchodnú*** činnosť.	Pododsek d) sa ***netýka transakcií medzi súkromnými jednotlivcami, pre ktorých transakcie nepredstavujú obchodnú alebo odbornú*** činnosť.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 50

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Touto smernicou ***nie sú dotknuté vnútroštátne právne predpisy o manželskom alebo rodinnom stave a reprodukčných právach***.	2. Touto smernicou ***sa nemení rozdelenie právomocí medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi***.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 51

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 3

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
3. Touto smernicou nie sú dotknuté povinnosti členských štátov, pokiaľ ide o obsah, činnosti a organizáciu ich vzdelávacích systémov ***vrátane poskytovania vzdelávania osobám s osobitnými potrebami***. Členské štáty môžu ***stanoviť'*** rozdiely v ***zaobchádzaní*** v oblasti prijímania do náboženských vzdelávacích inštitúcií.	3. Touto smernicou nie sú dotknuté povinnosti členských štátov, pokiaľ ide o obsah, činnosti a organizáciu ich ***vnútroštátnych*** vzdelávacích systémov***, pričom smernica zabezpečuje práva osôb so zdravotným postihnutím na vzdelanie bez diskriminácie a na základe rovnosti príležitostí***. ***Členské štáty zabezpečia, aby sa pri voľbe vhodného typu vzdelávania alebo odbornej prípravy rešpektovali názory osoby so zdravotným postihnutím.*** Členské štáty môžu ***len na základe objektívnych dôvodov povoliť'*** rozdiely v oblasti prijímania do náboženských vzdelávacích inštitúcií založených na náboženskom vyznaní alebo presvedčení ***v prípade, že je ich cieľom zabezpečiť', a to len na základe objektívnych dôvodov, aby príslušné osoby konali v dobrej viere a lojálne vzhľadom na etické hodnoty danej organizácie, pričom by zo žiadneho dôvodu nemali ospravedlňovať' diskrimináciu, a aby ostatné vzdelávacie inštitúcie boli geograficky prístupné a predstavovali primeranú alternatívu tak, aby sa zamedzilo nepriamej diskriminácii***. ***Členské štáty zabezpečia, aby to neviedlo k porušovaniu práva na vzdelanie.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 52

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
4. Touto smernicou nie ***sú*** dotknuté vnútroštátne ***právne predpisy*** zabezpečujúce sekulárnu povahu štátu, štátnych inštitúcií alebo orgánov, či vzdelávania, alebo týkajúce sa štatútu ***a*** činnosti cirkví a iných *náboženských* organizácií. Nie sú ňou dotknuté ani	4. Touto smernicou nie ***je*** dotknuté vnútroštátne ***právo*** zabezpečujúce sekulárnu povahu štátu, štátnych inštitúcií alebo orgánov, či vzdelávania, alebo týkajúce sa štatútu činnosti ***a právneho rámca*** cirkví a iných organizácií *založených na náboženskom vyznaní a*

vnútroštátne predpisy, ***ktoré podporujú*** rovnosť medzi ***mužmi*** a *ženami*.	*viere**, v prípade, že to nepatrí do právomoci EÚ**. **Na činnosti cirkví alebo iných organizácií založených na náboženskom vyznaní a viere, ktoré patria do právomoci EÚ, sa vzťahujú ustanovenia právnych predpisov EÚ proti diskriminácii.*** Nie sú ňou dotknuté ani vnútroštátne *právne* predpisy, ***ktorými sa zabezpečuje*** rovnosť medzi ***osobami mužského*** a ***ženského pohlavia***.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 53

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 5

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
5. Táto smernica sa nevzťahuje na rozdiely v zaobchádzaní z dôvodov štátnej príslušnosti a nemá vplyv na právne predpisy a podmienky, ktoré sa vzťahujú na vstup a pobyt štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti na území členských štátov ani na akékoľvek zaobchádzanie s nimi v súvislosti s právnym postavením dotknutých príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti.	5. Táto smernica sa nevzťahuje na rozdiely v zaobchádzaní z dôvodov štátnej príslušnosti a nemá vplyv na právne predpisy a podmienky, ktoré sa vzťahujú na vstup a pobyt štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti na území členských štátov ani na akékoľvek zaobchádzanie s nimi v súvislosti s právnym postavením dotknutých príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti. ***Diskriminácia na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, ktorá sa prejavuje ako rozdiel v zaobchádzaní na základe národnosti, sa považuje za diskrimináciu v zmysle článku 1.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 54

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 5a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	5a. Touto smernicou nie je dotknuté právo publicistov odmietnuť reklamy jednotlivcov, strán a organizácií

neuznávajúcich ich demokratické hodnoty, a jednotlivcov, strán alebo organizácií s odlišnou politickou orientáciou, ako je politická orientácia príslušných novín.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 55

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. S cieľom zaručiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím:	1. S cieľom zaručiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím***, pričom zdravotné postihnutie treba chápať v zmysle Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a osôb s chronickými chorobami***:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 56

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
a) sa vopred stanovia opatrenia vrátane primeraných úprav a prispôsobení, ktoré sú potrebné nato, aby sa osobám so zdravotným postihnutím umožnil účinný prístup k sociálnej ochrane, sociálnym výhodám, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a prístup k tovaru a službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania ***a dopravy***, a ich poskytovanie. ***Takéto opatrenia by nemali predstavovať nadmerné zaťaženie, ani vyžadovať zásadnú zmenu sociálnej ochrany, sociálnych výhod, zdravotnej starostlivosti, vzdelávania alebo daného tovaru alebo služieb, alebo vyžadovať poskytnutie ich alternatív,***	a) sa vopred stanovia opatrenia vrátane primeraných úprav a prispôsobení, ktoré sú potrebné nato, aby sa osobám so zdravotným postihnutím umožnil účinný *nediskriminačný* prístup k sociálnej ochrane, sociálnym výhodám, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a prístup k tovaru a službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania***, telekomunikácií a elektronických komunikácií, informácií vrátane informácií poskytovaných v dostupných formátoch, finančných služieb, kultúry a záujmových činností, budov prístupných verejnosti, spôsobov dopravy a ďalších verejných priestorov a zariadení,*** a ich poskytovanie. ***Ak určitá prax, politika***

	alebo postup spôsobujú diskrimináciu, prijmú sa príslušné protiopatrenia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 57

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
b) ***bez ohľadu na povinnosť zabezpečiť*** účinný nediskriminačný prístup sa ***v prípade potreby v konkrétnom prípade zabezpečí primerané prispôsobenie, pokiaľ by to nepredstavovalo nadmerné zaťaženie***.	b) ***na účely odseku 1 zahŕňa*** účinný nediskriminačný prístup ***identifikáciu a odstraňovanie prekážok a bariér a predchádzanie novým prekážkam a bariéram, ktoré obmedzujú prístup osôb so zdravotným postihnutím k tovaru, službám a zariadeniam dostupným pre širokú verejnosť, bez ohľadu na charakter prekážky, bariéry alebo zdravotného postihnutia. Pokiaľ ustanovenia tejto smernice nestanovujú inak a bez ohľadu na opatrenia, ktoré majú odstrániť prekážky alebo bariéry, musia mať osoby s postihnutím vždy, keď je to možné, zabezpečený účinný nediskriminačný prístup za rovnakých podmienok ako osoby bez postihnutia, a vždy v prípade potreby musia byť podporované v používaní asistenčných zariadení vrátane pomôcok pre mobilitu a prístup, napríklad certifikovaných vodiacich psov a iných asistenčných psov. V prípade, že napriek všetkému úsiliu nie je možné vykonať primerané prispôsobenie s cieľom zaručiť účinný nediskriminačný prístup za rovnakých podmienok a v súlade s ustanoveniami tejto smernice, musí sa zabezpečiť zmysluplná alternatíva k prístupu. Na účely tohto ustanovenia „primerané prispôsobenie“ znamená alternatívne opatrenia potrebné v konkrétnom prípade na to, aby sa osobe so zdravotným postihnutím umožnilo mať za rovnakých podmienok s ostatnými osobami prístup k využívaniu a/alebo uplatňovaniu práv, ktoré spadajú do rozsahu pôsobnosti tejto***

smernice v zmysle článku 3 ods. 1.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 58

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Na účely posúdenia, či by ***opatrenia potrebné na dodržanie*** odseku 1 ***predstavovali*** *nadmerné* zaťaženie, ***sa zohľadní najmä veľkosť a zdroje organizácie, jej charakter, predpokladané náklady, životný cyklus tovaru a služieb a možný prínos plynúci zo zlepšenia prístupu pre osoby so zdravotným postihnutím***. Toto zaťaženie ***nie je*** *nadmerné*, ak je dostatočne kompenzované opatreniami existujúcimi v ***rámci politiky rovnakého zaobchádzania príslušného členského štátu***.	2. ***Opatrenia na získanie účinného nediskriminačného prístupu by nemali spôsobovať neprimerané zaťaženie ani si vyžadovať zásadnú zmenu.*** Na účely posúdenia, či by ***dodržiavanie*** odseku 1 ***predstavovalo*** *neprimerané* zaťaženie, ***by sa malo zobrať do úvahy to, či príslušné opatrenie nie je neuskutočniteľné alebo nebezpečné a či by sa jeho uskutočniteľnosť a bezpečnosť nedala dosiahnuť primeranou úpravou pravidiel, politík alebo postupov, prípadne odstránením štrukturálnych, komunikačných alebo dopravných prekážok alebo poskytovaním doplňujúcich pomôcok alebo služieb***. ***O zásadnú zmenu ide vtedy, keď dôjde k zmene tovaru alebo služieb, prípadne charakteru živnosti, profesie alebo podnikania do takej miery, že poskytovateľ tovaru alebo služieb efektívne poskytuje prakticky úplne iný druh tovaru alebo služieb. Primerané prispôsobenie si nevyhnutne nevyžaduje výrazné stavebné úpravy budov, ktorých štruktúra je kvôli ich historickej, kultúrnej alebo architektonickej hodnote osobitne chránená vnútroštátnym právom.*** Toto zaťaženie ***sa nepovažuje*** za *neprimerané*, ak je dostatočne kompenzované opatreniami existujúcimi v ***príslušnom členskom štáte***. ***Zásadu primeraného prispôsobenia a neprimerané zaťaženie treba chápať v zmysle smernice 2000/78/ES a Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 59

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 2a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	2a. S cieľom splniť povinnosť poskytnúť účinný nediskriminačný prístup k existujúcim infraštruktúram, politikám alebo postupom v zmysle odseku 1 písm. a) môžu členské štáty v prípade potreby využiť dodatočné obdobie desať rokov od lehoty na transpozíciu na to, aby dodržali túto povinnosť. Členské štáty, ktoré chcú využiť toto dodatočné obdobie, predložia Komisii plán postupného vytvárania súladu s požiadavkami uvedenými v odseku 1 písm. a) vrátane cieľov, prostriedkov a časového harmonogramu. Každý členský štát, ktorý sa rozhodne využiť toto dodatočné obdobie, podáva Komisii dvakrát ročne správu o prijatých krokoch na poskytnutie účinného nediskriminačného prístupu a o pokroku pri vykonávaní odseku 1 písm. a). Komisia o tom dvakrát za rok podá správu Rade.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 60

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 3

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
3. Touto smernicou nie sú dotknuté ustanovenia práva Spoločenstva alebo vnútroštátnych pravidiel vzťahujúcich sa na dostupnosť určitého tovaru alebo služieb.	3. Touto smernicou nie sú dotknuté ustanovenia práva Spoločenstva alebo vnútroštátnych pravidiel vzťahujúcich sa na dostupnosť určitého tovaru alebo služieb. ***Inštitúcie a členské štáty EÚ však vždy, keď je to možné, prijímajú opatrenia, ktoré nabádajú poskytovateľov služieb a tovaru, najmä priemyselného tovaru, k tomu, aby navrhovali prístupné riešenia, napríklad prostredníctvom***

	postupov verejného obstarávania. Prístupné výrobky a služby sú výrobky a služby navrhnuté tak, aby ich mohli používať všetci používatelia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 61

Návrh smernice
Článok 5

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
S cieľom zabezpečiť úplnú rovnosť v praxi zásada rovnakého zaobchádzania nebráni žiadnemu členskému štátu zachovávať alebo prijímať osobitné opatrenia na predchádzanie nevýhodám súvisiacim s náboženským vyznaním alebo vierou, zdravotným postihnutím, vekom alebo sexuálnou orientáciou a na ich kompenzáciu.	S cieľom zabezpečiť úplnú rovnosť v praxi nebráni zásada rovnakého zaobchádzania žiadnemu členskému štátu zachovávať alebo prijímať osobitné opatrenia na predchádzanie nevýhodám súvisiacim s náboženským vyznaním alebo vierou, zdravotným postihnutím, vekom alebo sexuálnou orientáciou a na ich kompenzáciu ***ani povoliť verejnému, súkromnému alebo dobrovoľníckemu sektoru, aby prijímal takéto opatrenia***.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 62

Návrh smernice
Článok 7 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Členské štáty zabezpečia, aby súdne a/alebo správne postupy na presadenie povinností podľa tejto smernice vrátane zmierovacích postupov, ak sa považujú za vhodné, boli dostupné všetkým osobám, ktoré sa považujú za ukrivdené, pretože sa v súvislosti s nimi neuplatnila zásada rovnakého zaobchádzania, aj po skončení vzťahu, v rámci ktorého údajne došlo k diskriminácii.	1. Členské štáty zabezpečia, aby súdne a/alebo správne postupy na presadenie povinností podľa tejto smernice vrátane zmierovacích postupov, ak sa považujú za vhodné, boli ***v praxi*** dostupné všetkým osobám, ktoré sa považujú za ukrivdené, pretože sa v súvislosti s nimi neuplatnila zásada rovnakého zaobchádzania, aj po skončení vzťahu, v rámci ktorého údajne došlo k diskriminácii.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 63

Návrh smernice
Článok 7 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Členské štáty zabezpečia, aby sa združenia, organizácie alebo iné právne subjekty, ktoré majú legitímny záujem zabezpečiť dodržiavanie ustanovení tejto smernice, mohli zúčastňovať buď v mene, alebo na podporu navrhovateľa s jeho alebo jej súhlasom na každom súdnom a/alebo správnom postupe stanovenom na presadenie povinností podľa tejto smernice.	***vypúšťa sa***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 64

Návrh smernice
Článok 7 – odsek 3a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	3a. Členské štáty zavedú do svojich vnútroštátnych právnych systémov také opatrenia, ktoré sú potrebné na zabezpečenie skutočnej a účinnej náhrady alebo nápravy, ako určia členské štáty, strát a škôd, ktoré utrpela poškodená osoba v dôsledku diskriminácie v zmysle tejto smernice, odstrašujúcim a primeraným spôsobom k spôsobenej škode.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 65

Návrh smernice
Článok 8 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Odsek 1 nebráni členským štátom, aby zaviedli pravidlá ***dokazovania***, ktoré sú výhodnejšie pre žalobcov.	2. Odsek 1 nebráni členským štátom, aby zaviedli pravidlá, ktoré sú výhodnejšie pre žalobcov.

Odôvodnenie

Členské štáty by mali mať možnosť prijať v rámci opravného postupu ustanovenia na prijatie pravidiel, ktoré sú pre žalobcov výhodnejšie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 66

Návrh smernice
Článok 9a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	9a. Členské štáty pri tvorbe a vykonávaní zákonov, iných predpisov, správnych ustanovení, politík a aktivít v oblastiach v rozsahu pôsobnosti tejto smernice aktívne presadzujú rovnosť medzi osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 67

Návrh smernice
Článok 10

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Členské štáty zabezpečia, aby *sa s ustanoveniami prijatými podľa tejto smernice spolu s príslušnými platnými ustanoveniami, oboznámili vhodnými prostriedkami dotknuté osoby na celom ich území*.	Členské štáty zabezpečia, aby *boli dotknuté osoby vhodnými prostriedkami* ***vrátane internetu*** *na celom ich území oboznámené s ustanoveniami prijatými podľa tejto smernice spolu s platnými ustanoveniami*.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 68

Návrh smernice
Článok 11

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Článok 11	Článok 11
S cieľom podporiť zásadu rovnakého zaobchádzania členské štáty vyzvú *k*	S cieľom podporiť zásadu rovnakého zaobchádzania vyzvú členské štáty *na*

dialógu príslušné zúčastnené strany, najmä mimovládne organizácie, ktoré v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou majú legitímny záujem podieľať sa na boji proti diskriminácii z dôvodov a v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica.

dialóg príslušné zúčastnené strany, najmä mimovládne organizácie***, organizácie zastupujúce občiansku spoločnosť, cirkvi a náboženské, filozofické a nedenominačné organizácie***, ktoré v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou majú legitímny záujem podieľať sa na boji proti diskriminácii z dôvodov a v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica. ***Súčasťou takejto konzultácie je aj monitorovanie vykonávania smernice.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 69

Návrh smernice
Článok 12 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Členské štáty ustanovia subjekt alebo subjekty na podporu rovnakého zaobchádzania so všetkými osobami bez ohľadu na ich náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu. Tieto subjekty môžu byť súčasťou agentúr poverených na vnútroštátnej úrovni ochranou ***ľudských práv alebo ochranou práv osôb vrátane*** práv na základe ostatných právnych aktov Spoločenstva vrátane smerníc 2000/43/ES a 2004/113/ES.	1. Členské štáty ustanovia ***nezávisle fungujúci a dostatočne financovaný*** subjekt alebo subjekty na podporu rovnakého zaobchádzania so všetkými osobami bez ohľadu na ich náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu. ***Členské štáty zabezpečia, aby tento subjekt alebo subjekty mali právomoci v oblastiach upravených touto smernicou a v oblastiach zamestnania a povolania podľa smernice 2000/78/ES.*** Tieto subjekty môžu byť súčasťou agentúr poverených na vnútroštátnej úrovni ochranou práv na základe ostatných právnych aktov Spoločenstva vrátane smerníc 2000/43/ES***, 2000/78/ES*** a 2004/113/ES.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 70

Návrh smernice
Článok 12 – odsek 2 – zarážka -1 (nová)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	— uľahčovanie správnych a právnych konaní týkajúcich sa diskriminácie, ak je jej obeťou osoba s trvalým pobytom v inom členskom štáte, ako je členský štát žalovanej osoby, kontaktovaním rovnocennej organizácie alebo organizácií v členskom štáte žalovanej osoby;

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 71

Návrh smernice
Článok 12 – odsek 2 – zarážka -1a (nová)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	— v danom prípade zabezpečenie prístupu žalobcu k právnej pomoci v súlade so smernicou Rady 2003/8/ES z 27. januára 2003 o zlepšení prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch ustanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch[1];
	[1] Ú. v. ES L 26, 31.1.2003, s. 41.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 72

Návrh smernice
Článok 12 – odsek 2 – zarážka 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
– vykonávanie nezávislých prieskumov týkajúcich sa diskriminácie,	— ***monitorovanie a*** vykonávanie nezávislých prieskumov týkajúcich sa diskriminácie ***vrátane prieskumov o uplatňovaní antidiskriminačných zákonov***,

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 73

Návrh smernice
Článok 12 – odsek 2 – zarážka 3a (nová)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	— spoluprácu a výmenu informácií s Agentúrou pre základné práva a s ďalšími príslušnými orgánmi EÚ.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 74

Návrh smernice
Článok 12 – odsek 2a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	2a. Členské štáty poskytnú týmto orgánom dostatočné zdroje na plnenie ich úloh účinným a dostupným spôsobom.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 75

Návrh smernice
Článok 13 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
a) zrušia všetky zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania;	a) ***okamžite*** zrušia všetky zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania;

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 76

Návrh smernice
Článok 14

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Členské štáty ustanovia pravidlá, pokiaľ ide o sankcie uplatniteľné pri porušení vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice a prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich uplatňovania. Sankcie môžu pozostávať z vyplatenia	Členské štáty ustanovia pravidlá, pokiaľ ide o sankcie uplatniteľné pri porušení vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice a prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich uplatňovania. Sankcie môžu pozostávať z vyplatenia

kompenzácie, ktorá nesmie byť obmedzená stanovením hornej hranice vopred a musí byť účinná, primeraná a odrádzajúca.

kompenzácie, ktorá nesmie byť obmedzená stanovením hornej hranice vopred a musí byť účinná, primeraná a odrádzajúca ***a priniesť ukončenie diskriminačného správania a odstránenie jeho následkov***.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 77

Návrh smernice
Článok 15 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. S cieľom ***zohľadniť osobitné podmienky môžu členské štáty v prípade potreby stanoviť, že povinnosť poskytnúť účinný prístup, ako sa stanovuje v článku 4, sa musí dodržať najneskôr do... [štyri roky po prijatí]***.	2. S cieľom ***splniť povinnosť poskytnúť účinný nediskriminačný prístup k existujúcim infraštruktúram, politikám alebo postupom v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) môžu členské štáty v prípade potreby využiť dodatočné obdobie desať rokov [od lehoty na transpozíciu] na to, aby splnili túto povinnosť***.
Členské štáty, ktoré chcú využiť dodatočné obdobie Komisiu ***informujú najneskôr do dátumu stanoveného v odseku 1, pričom uvedú dôvody***.	Členské štáty, ktoré chcú využiť dodatočné obdobie***, predložia Komisii plán postupného vytvárania súladu s požiadavkami uvedenými v článku 4 ods. 1 písm. a) vrátane cieľov, prostriedkov a časového harmonogramu***. ***Každý členský štát, ktorý sa rozhodne využiť toto dodatočné obdobie, každoročne podá Komisii správu o prijatých krokoch na poskytnutie účinného nediskriminačného prístupu a o pokroku pri vykonávaní článku 4 ods. 1 písm. a). Komisia o tom každoročne informuje Radu.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 78

Návrh smernice
Článok 16 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Najneskôr do ... a potom vždy po piatich rokoch členské štáty ***a vnútroštátne subjekty pre rovnaké zaobchádzanie*** oznámia Komisii všetky informácie potrebné *nato*, aby Komisia vypracovala	1. Najneskôr do ... a potom vždy po piatich rokoch členské štáty oznámia Komisii všetky informácie potrebné *na to*, aby Komisia vypracovala správu o uplatňovaní tejto smernice pre Európsky parlament a

správu o uplatňovaní tejto smernice pre Európsky parlament a Radu.

Radu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 79

Návrh smernice
Článok 16 – odsek 1a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	1a. Najneskôr do ** rokov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice musí nadobudnúť účinnosť komplexný právny rámec Spoločenstva týkajúci sa nediskriminácie v podobe jedinej smernice, ktorou sa zlúčia, a teda nahradia všetky platné smernice vychádzajúce z článku 13 Zmluvy o ES vrátane tejto smernice. Táto nová smernica zabezpečí rovnakú úroveň ochrany pre každý typ diskriminácie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 80

Návrh smernice
Článok 16 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Komisia vo svojej správe primerane zohľadní stanoviská sociálnych partnerov a príslušných mimovládnych organizácií, ako aj Agentúry EÚ pre základné práva. V súlade so zásadou uplatňovania rodového hľadiska sa v tejto správe okrem iného poskytne posúdenie vplyvu prijatých opatrení na ženy a mužov. Na základe prijatých informácií bude táto správa v prípade potreby obsahovať návrhy na revíziu a aktualizáciu tejto smernice.	2. Komisia vo svojej správe primerane zohľadní stanoviská sociálnych partnerov a príslušných mimovládnych organizácií, ako aj Agentúry EÚ pre základné práva. ***Správa zahŕňa preskúmanie postupov, ktoré existujú v členských štátoch, v súvislosti s článkom 2 ods. 7 s ohľadom na uplatnenie veku alebo zdravotného postihnutia ako faktora pri výpočte výšky poistného a poistného plnenia.*** V súlade so zásadou uplatňovania rodového hľadiska sa v tejto správe okrem iného poskytne posúdenie vplyvu prijatých opatrení na ženy a mužov. ***Správa takisto obsahuje informácie o viacnásobnej diskriminácii a vzťahuje sa nielen na***

diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery, sexuálnej orientácie, veku a zdravotného postihnutia, ale aj na diskrimináciu na základe pohlavia, rasového a etnického pôvodu. Na základe prijatých informácií bude táto správa v prípade potreby obsahovať návrhy na revíziu a aktualizáciu tejto smernice.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Komisia predložila tento návrh smernice o rovnakom zaobchádzaní v júli 2008. Ide o dlho očakávaný návrh, lebo už v roku 2004 Komisia prisľúbila, že vypracuje „širokú smernicu“. Spravodajkyňa vyjadruje potešenie nad návrhom Komisie, ktorého cieľom je uplatňovať zásadu rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu mimo trhu práce.

Článkom 13 Zmluvy o ES, ktorý bol v roku 1997 zapracovaný do Amsterdamskej zmluvy, sa zakazuje diskriminácia na základe pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Článok 13 je v súčasnosti právnym základom dvoch smerníc. Prvou je smernica o rasovej rovnosti (smernica 2000/43/ES), ktorou sa zakazuje diskriminácia na základe rasového alebo etnického pôvodu na trhu práce aj mimo neho. Druhou smernicou (2000/78) sa zakazuje diskriminácia na trhu práce na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.

Vzhľadom na rozdielny rozsah pôsobnosti týchto dvoch smerníc vznikla hierarchia dôvodov na diskrimináciu. Tento návrh je snahou o to, aby bola ochrana pred diskrimináciou – bez ohľadu na dôvod – na rovnakej úrovni. Spravodajkyňa očakáva, že Komisia v roku 2010 predloží návrhy, ktorými sa aj ochrana pred diskrimináciou na základe pohlavia dostane na rovnakú úroveň, čím by sa táto hierarchia odstránila.

Komisia sa usiluje nadviazať týmto návrhom smernice na existujúcu smernicu o rasovej rovnosti. Veľa pojmov je rovnakých, napríklad priama a nepriama diskriminácia, a porovnateľné sú aj postupy, ktoré smernica umožňuje. Spravodajkyňa preto nepovažuje za potrebné dlho sa nimi zaoberať.

Medzi návrhom Komisie a smernicou o rasovej rovnosti sú však aj rozdiely. Tieto rozdiely môžu byť opodstatnené, lebo dôvody diskriminácie sú rôzne a nie každý prípad rozdielneho zaobchádzania sa považuje za diskrimináciu. Musí však byť možné tento rozdiel jasne odôvodniť.

Návrh je rámcom minimálnych noriem, ktoré poskytujú ochranu pred diskrimináciou. Členské štáty môžu vždy poskytnúť vyššiu úroveň ochrany, ale nesmú pripustiť, aby bola nová smernica dôvodom na zníženie súčasnej úrovne ochrany. Smernica priznáva obetiam právo na nápravu a objasňuje, že členské štáty si želajú a sú povinné bojovať proti diskriminácii.

Spravodajkyňa by chcela zdôrazniť význam boja proti všetkým formám diskriminácie. Diskriminácia je, bohužiaľ, stále problémom v Európe aj inde. V osobitnom prieskume Eurobarometra v roku 2008 15 % Európanov uviedlo, že boli v predchádzajúcom roku diskriminovaní. Toto sa musí zmeniť. Musí byť možné, aby dvaja muži mohli byť spolu v hotelovej izbe, ľudia so zdravotným postihnutím išli nakupovať, alebo aby starší ľudia mohli uzavrieť poistenie.

Dosť členských štátov už má právne predpisy, ktoré poskytujú väčšiu či menšiu ochranu pred diskrimináciou mimo trhu práce na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie[1]. Je dôležité vytvoriť pre túto oblasť ucelené európske predpisy, aby bolo jasné, že Európa ako celok nepovoľuje diskrimináciu. Ochrana pred diskrimináciou je základným právom, ktoré sa musí vzťahovať na každého v Únii.

Dôvody diskriminácie

Smernica 2000/78/ES neobsahuje nijaké vymedzenie náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku ani sexuálnej orientácie, hoci Európsky súdny dvor sa raz vyjadril k významu „zdravotného postihnutia“ Súdny dvor uviedol, že: *„pojem „zdravotné postihnutie“ sa má chápať tak, že sa ním myslí obmedzenie vyplývajúce najmä z fyzického, mentálneho alebo psychického postihnutia, ktoré bráni účasti dotknutej osoby na profesijnom živote“*[2]. V Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím sa zdravotné postihnutie definuje takto: Osoby so zdravotným postihnutím zahŕňajú osoby s dlhodobým telesným, mentálnym, intelektuálnym alebo zmyslovým postihnutím, ktoré v súčinnosti s rôznymi prekážkami môže brániť ich plnému a účinnému zapojeniu do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými. Spravodajkyňa chce novým bodom odôvodnenia vytvoriť prepojenie na túto definíciu.

Domnienky a asociácie

Súdny dvor uviedol vo veci Coleman (C-303/06), že zákaz diskriminácie podľa smernice 2000/78/ES sa vzťahuje nielen na osoby so zdravotným postihnutím, ale aj na ich rodinných príslušníkov. Spravodajkyňa považuje za vhodné, aby sa to v záujme právnej istoty explicitne uviedlo v tejto smernici.

Na prvý pohľad nie je vždy možné odhadnúť, aké náboženské presvedčenie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu má určitá osoba. Ľudia však aj napriek tomu na základe výzoru alebo mena vytvárajú rôzne domnienky, ktoré môžu viesť k diskriminácii. Niektorí chlapci sú v škole napríklad vystavení obťažovaniu, lebo sú považovaní za homosexuálov, hoci to nemusí byť pravda. Spravodajkyňa to považuje za rovnako zlé a preto navrhuje, aby smernica obsahovala explicitné ustanovenie o tom, že tento právny akt upravuje aj diskrimináciu na základe domnienok.

Výnimka týkajúca sa veku

Komisia v návrhu umožňuje všeobecnú výnimku pre diskrimináciu na základe veku. Skutočnosť, že táto smernica nebráni stanoveniu konkrétnej vekovej hranice pre prístup k sociálnym dávkam, vzdelaniu a určitým druhom tovaru alebo služieb, nič nemení na tom, že takéto rozdielne zaobchádzanie musí byť odôvodnené legitímnym cieľom, a prostriedky na jeho dosiahnutie musia byť primerané a nevyhnutné. Spravodajkyňa to chce v smernici jasne

[1] McColgan, Niessen a Palmer: Porovnávacia analýza vnútroštátnych opatrení na boj proti diskriminácii mimo zamestnania a povolania, mapovacia štúdia o existujúcich vnútroštátnych právnych opatreniach a ich vplyve na boj proti diskriminácii mimo zamestnania a povolania na základe pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku a sexuálnej orientácie, december 2006.
[2] Vec C13-05, odôvodnenie 43. (Chacon Navas)

vyjadriť.

Finančné služby

Návrh umožňuje, aby bolo rozdielne zaobchádzanie na základe veku alebo zdravotného postihnutia povolené v prípade finančných služieb, pri ktorých je vek alebo zdravotné postihnutie dôležitým faktorom pri hodnotení rizika na základe presných poistno-matematických alebo štatistických údajov. Smernica 2004/113/ES obsahuje podobné ustanovenie, ale zároveň ukladá povinnosť uverejňovať takéto údaje. Spravodajkyňa preto navrhuje, aby sa táto požiadavka zahrnula aj do tejto smernice.

Rodinný stav

Vydávanie zákonov upravujúcich manželstvo nespadá do pôsobnosti EÚ. Každý členský štát môže sám stanoviť, aké podmienky musia ľudia splniť, aby mohli uzatvoriť manželstvo. Návrh Komisie by však umožnil aj diskrimináciu v súvislosti s reprodukčnými právami, ako napríklad so sterilizáciou. Spravodajkyňa to považuje za nežiaduce a preto upravila text a obmedzila výnimky.

Vzdelávanie

Školy založené na osobitnom súbore hodnôt môžu odmietnuť prijať žiakov, ktorí nechcú rešpektovať etické hodnoty školy. Nesmie to viesť k diskriminácii na inom základe ako na základe náboženského vyznania alebo viery. Článok s podobným účinkom je už v smernici o rovnakom zaobchádzaní na trhu práce (2000/78/ES).

Zdravotné postihnutie

Na zabezpečenie rovnakého zaobchádzania s ľuďmi so zdravotným postihnutím nestačí len zakázať diskrimináciu. Potrebná je aj pozitívna akcia vo forme opatrení prijatých vopred a v podobe vhodných úprav. Verejné budovy by napríklad mali byť prístupné aj pre ľudí na invalidnom vozíku.

Spravodajkyňa navrhuje, aby boli možné len dva typy výnimiek zo zásady účinného a nediskriminačného prístupu. Po prvé, keby išlo o neúmerné zaťaženie. Posúdiť, či ide v konkrétnom prípade o neúmerné zaťaženie, by mali súdy. Pri prijímaní takýchto rozhodnutí je dôležité zvážiť všetky okolnosti daného prípadu vrátane veľkosti organizácie, nákladov a možných výhod zlepšenia prístupu pre zdravotne postihnuté osoby. V krajinách, kde je to už bežná prax, sa ukázalo, že náklady majú len zriedka rozhodujúcu úlohu. Po druhé, keby opatrenie vyžadovalo zásadnú zmenu poskytovanej služby. O zásadnú zmenu by išlo vtedy, keď by sa z danej služby v skutočnosti stala úplne iná služba.

Náhrada škody

Na základe článku 8 ods. 2 smernice 2004/113/ES sú členské štáty povinné zaviesť také opatrenia, ktoré sú potrebné na zabezpečenie skutočnej a účinnej náhrady alebo nápravy strát a škôd, ktoré utrpela poškodená osoba v dôsledku diskriminácie. Spravodajkyňa navrhuje, aby

sa toto ustanovenie vložilo aj do tejto smernice, aby mali občania podávajúci sťažnosti účinné možnosti nápravy.

Jeden nezávislý orgán

Komisia navrhuje, aby členské mali na vnútroštátnej úrovni orgán alebo orgány, ktoré by podporovali rovnaké zaobchádzanie s občanmi. Odôvodnenie 28 odkazuje na parížske zásady OSN týkajúce sa štatútu a fungovania národných inštitúcií na ochranu a podporu ľudských práv. Spravodajkyňa navrhuje, aby sa zásady nezávislosti a dostatočných zdrojov explicitne uviedli v smernici.

22.1.2009

STANOVISKO VÝBORU PRE ZAMESTNANOSŤ A SOCIÁLNE VECI

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

k návrhu smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko(*): Liz Lynne

(*) Postup pridružených výborov – článok 47 rokovacieho poriadku

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

V máji 2008 prijal Európsky parlament moju správu o pokroku dosiahnutom v oblasti rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie v EÚ (transpozícia smerníc 2000/43/ES a 2000/78/ES). Parlament v tejto správe pripomenul Komisii jej záväzok predložiť komplexnú antidiskriminačnú smernicu, ktorou sa stanoví protiprávnosť diskriminácie mimo zamestnania na základe zdravotného postihnutia, veku, náboženského vyznania alebo viery a sexuálnej orientácie, s cieľom skompletizovať balík antidiskriminačných právnych predpisov podľa článku 13 Zmluvy o ES, ako Komisia uvádza vo svojom pracovnom programe na rok 2008. Na hľadisko rasy a rodu sa už vzťahuje smernica o rase a smernica o rode a naším cieľom je zladiť navrhovanú smernicu s oboma uvedenými smernicami.

Mnohé z otázok, na ktoré upozorňuje Európska komisia v návrhu, patria do právomoci Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a niektoré spadajú do spoločnej pôsobnosti Výboru pre občianske slobody a Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci.

Osobitnými oblasťami, ktorými sa zaoberá výlučne Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci, sú sociálna ochrana vrátane sociálneho zabezpečenia, zdravotná starostlivosť, ako aj sociálne výhody.

Spoločná právomoc sa týka zamietnutia primeraného ubytovania pre osoby so zdravotným postihnutím, prístupu k tovaru a službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti, a ich poskytovania vrátane bývania, diskriminácie pri poskytovaní finančných služieb na základe veku a zdravotného postihnutia, rozdielneho zaobchádzania na základe veku, ako aj rovnakého zaobchádzania s osobami so zdravotným postihnutím a dialógu s príslušnými zainteresovanými stranami.

Návrh smernice vychádza zo smerníc 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES, čo znamená, že smernica je v súlade s horizontálnymi cieľmi Európskej únie, najmä s lisabonskou stratégiou pre rast a zamestnanosť a s cieľmi procesu sociálnej ochrany a sociálneho začleňovania EÚ. V návrhu sa uvádzajú pojmy použité v existujúcich smerniciach, s ktorými sú už ľudia oboznámení.

POZMEŇUJÚCE A DOPLŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre zamestnanosť a sociálne veci vyzýva Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh smernice
Odôvodnenie 2a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(2a) Táto smernica je jedným zo spôsobov, ako si Európske spoločenstvo plní povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb s postihnutím, a v tomto svetle by sa aj mala vykladať.

Odôvodnenie

Toto odôvodnenie objasňuje súvislosť medzi záväzkami, ktoré Únia prijala v rámci Dohovoru OSN o právach osôb s postihnutím, a touto navrhovanou smernicou.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh smernice
Odôvodnenie 2b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(2b) V ***súlade s článkom 5 politického vyhlásenia odsúhlaseného na záver Svetovej konferencie OSN o starnutí v roku 2002 v Madride bolo dohodnuté, že sa potvrdí záväzok vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa odstránila každá forma diskriminácie vrátane diskriminácie na základe veku, aby sa uznalo, že ľudia by s pribúdajúcim vekom mali viesť plnohodnotný život v zdraví, bezpečnosti***

a pri aktívnej účasti na hospodárskom, sociálnom, kultúrnom a politickom živote svojej spoločnosti, aby sa výraznejšie uznávala dôstojnosť starších osôb a aby sa odstránili všetky formy zanedbávania, zneužívania a násilia.

Odôvodnenie

Toto odôvodnenie vychádza z deklarácie OSN o boji proti všetkým formám diskriminácie vrátane diskriminácie na základe veku.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh smernice
Odôvodnenie 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(4) Európske roky ľudí so zdravotným postihnutím (2003), rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) a medzikultúrneho dialógu (2008) zvýraznili pretrvávanie diskriminácie, ale aj výhody rozmanitosti.	(4) Európske roky ľudí so zdravotným postihnutím (2003), rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) a medzikultúrneho dialógu (2008) zvýraznili pretrvávanie diskriminácie ***vrátane viacnásobnej diskriminácie***, ale aj výhody rozmanitosti.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh smernice
Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(9) Právne predpisy by preto mali zakazovať diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie vo viacerých oblastiach mimo trhu práce, ako je sociálna ochrana, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie vrátane bývania. Mali by ustanoviť opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k týmto oblastiam pre ľudí so zdravotným postihnutím.	(9) Právne predpisy by preto mali zakazovať diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, ***alebo kombinácie týchto dôvodov,*** vo viacerých oblastiach mimo trhu práce, ako je sociálna ochrana, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie vrátane bývania. Mali by ustanoviť opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k týmto oblastiam pre ľudí so zdravotným postihnutím.

Odôvodnenie

Toto odôvodnenie je v súlade s neskôr navrhnutým pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom o viacnásobnej diskriminácii.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

Návrh smernice
Odôvodnenie 9a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(9a) Osoby so zdravotným postihnutím zahŕňajú osoby s dlhodobými telesnými, mentálnymi, intelektuálnymi alebo zmyslovými poruchami, ktoré v súčinnosti s prekážkami prameniacimi z postojov alebo s fyzickými prekážkami môžu brániť ich plnému a účinnému zapojeniu do života spoločnosti na rovnakom základe s ostatnými.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6

Návrh smernice
Odôvodnenie 9b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(9b) Účinný nediskriminačný prístup možno zabezpečiť mnohorakými spôsobmi, napríklad aj koncepciou Univerzálny dizajn a podporovaním používania asistenčných zariadení osobami s postihnutím, vrátane pomôcok pre mobilitu a prístup, napríklad certifikovaných vodiacich psov a iných asistenčných psov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7

Návrh smernice
Odôvodnenie 9c (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(9c) Osoby so zdravotným postihnutím často čelia diskriminácii vo forme nedostupnej verejnej dopravy a stavieb, ako aj nedostupných komunikácií a informácií. Členské štáty musia prijať opatrenia s cieľom zabezpečiť dostupnosť v týchto oblastiach, aby tak realizovali zásadu rovnakého zaobchádzania.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 8

Návrh smernice
Odôvodnenie 9d (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(9d) Účinný nediskriminačný prístup zahŕňa identifikáciu a odstraňovanie prekážok, či už prekážok prameniacich z postojov alebo fyzických prekážok, a predchádzanie vytváraniu nových prekážok a bariér, ktoré by obmedzovali prístup osôb so zdravotným postihnutím k tovaru, službám a zariadeniam dostupným pre širokú verejnosť, bez ohľadu na charakter prekážky, bariéry alebo zdravotného postihnutia. V súlade s ustanoveniami tejto smernice a bez ohľadu na opatrenia zvolené s cieľom odstrániť prekážky alebo bariéry sa osobám so zdravotným postihnutím musí vždy, keď je to možné, poskytovať prístup za rovnakých podmienok ako osobám bez zdravotného postihnutia. V prípade, že prístup za rovnakých podmienok nie je možné poskytnúť, a v súlade s ustanoveniami tejto smernice, sa musí poskytnúť zmysluplná alternatíva na zabezpečenie prístupu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9

Návrh smernice
Odôvodnenie 12

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(12) Diskriminácia zahŕňa priamu a nepriamu diskrimináciu, obťažovanie, pokyny na diskrimináciu a odmietnutie primeraného prispôsobenia.	(12) Diskriminácia zahŕňa priamu a nepriamu diskrimináciu, ***viacnásobnú diskrimináciu***, obťažovanie, pokyny na diskrimináciu a odmietnutie primeraného prispôsobenia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 10

Návrh smernice
Odôvodnenie 12a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(12a) K diskriminácii môže dôjsť na základe toho, že osoba vyznáva určité náboženstvo alebo vieru, má určité zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu, prípadne pri kombinácii týchto faktorov, a na základe toho, že sa u danej osoby tieto skutočnosti predpokladajú, alebo že medzi danou osobou existuje alebo sa predpokladá spojenie s inou osobou, ktorá vyznáva určité náboženstvo alebo vieru, má zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 11

Návrh smernice
Odôvodnenie 13

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(13) ***Pri*** vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania ***bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu*** by sa Spoločenstvo malo zamerať v súlade s článkom 3 ods. 2 Zmluvy o ES na odstránenie nerovností a na podporu rovnosti ***medzi mužmi a ženami, najmä preto, že ženy sú často obeťami*** viacnásobnej diskriminácie.	(13) ***Keďže diskriminácia sa môže vyskytnúť vo viacnásobnej podobe, pri*** vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania by sa Spoločenstvo malo zamerať v súlade s článkom 3 ods. 2 a ***článkom 13*** Zmluvy o ES na odstránenie nerovností***, pokiaľ ide o pohlavie, rasu, etnický pôvod, postihnutie, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie, vieru alebo vek alebo ich kombináciu*** a na

	podporu rovnosti ***bez ohľadu na kombináciu charakteristík súvisiacich s pohlavím, rasou, etnickým pôvodom, postihnutím, sexuálnou orientáciou, náboženským vyznaním, vierou alebo vekom. Pri vykonávaní ustanovení tejto smernice by členské štáty mali zohľadniť problematiku*** viacnásobnej diskriminácie.

Odôvodnenie

Rozširuje sa tým súčasné odôvodnenie 13, ktoré hovorí o viacnásobnej diskriminácii žien, a zahŕňa všetky dôvody uvedené v článku 13.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 12

Návrh smernice
Odôvodnenie 15

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(15) Pri poskytovaní poisťovacích, bankových a ostatných finančných služieb sa používajú poistno-matematické a rizikové faktory týkajúce sa zdravotného postihnutia a veku. ***Ak sa ukáže, že tieto faktory sú kľúčové pre posúdenie rizika, nemali by sa pokladať za diskriminačné***.	(15) Pri poskytovaní poisťovacích, bankových a ostatných finančných služieb sa používajú poistno-matematické a rizikové faktory týkajúce sa zdravotného postihnutia a veku. ***Mali by odrážať pozitívne zmeny týkajúce sa priemernej dĺžky života a aktívneho starnutia, ako aj zvýšenej mobility a dostupnosti v prospech osôb s postihnutím, a nemali by predstavovať paušálnu diskrimináciu z týchto dôvodov***. ***Posúdenie rizika poskytovateľom služieb musí presvedčivo odôvodniť nález podstatne vyššieho rizika s využitím nedávnych, pravidelne aktualizovaných, a presných zverejnených štatistických alebo poistno-matematických údajov.***

Odôvodnenie

Cieľom tohto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu je obmedziť možnosť diskriminácie v prístupe k finančným službám tým, že sa zabezpečí, aby všetky údaje použité v tomto rozhodovacom procese boli transparentné, spoľahlivé a aktuálne, a že od poskytovateľov služieb sa v tejto súvislosti bude vyžadovať objektívnosť.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 13

Návrh smernice
Odôvodnenie 19

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(19) Európska únia vo svojom vyhlásení č. 11 o právnom postavení cirkví a nekonfesných organizácií, ktoré je prílohou Záverečného aktu Amsterdamskej zmluvy, výslovne uznala, že rešpektuje a nepredpisuje právne postavenie cirkví a náboženských združení alebo spoločenstiev upravené vnútroštátnymi právnymi predpismi členských štátov a že rovnako rešpektuje postavenie filozofických a nekonfesných organizácií. Opatrenia umožňujúce osobám so zdravotným postihnutím účinný nediskriminačný prístup k oblastiam, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, zohrávajú dôležitú úlohy pri zabezpečovaní úplnej rovnosti v praxi. Okrem toho v niektorých prípadoch sa môžu vyžadovať individuálne opatrenia, pokiaľ ide o primerané prispôsobenie, aby sa zabezpečil ***takýto*** prístup. V žiadnom prípade sa nevyžadujú opatrenia, ktoré by predstavovali nadmerné zaťaženie. Pri posudzovaní, či je zaťaženie nadmerné, by sa malo zobrať do úvahy ***niekoľko faktorov vrátane veľkosti, zdrojov, a charakteru organizácie***. Zásada primeraného prispôsobenia a nadmerné zaťaženie sa ustanovili v smernici 2000/78/ES a v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.	(19) Európska únia vo svojom vyhlásení č. 11 o právnom postavení cirkví a nekonfesných organizácií, ktoré je prílohou Záverečného aktu Amsterdamskej zmluvy, výslovne uznala, že rešpektuje a nepredpisuje právne postavenie cirkví a náboženských združení alebo spoločenstiev upravené vnútroštátnymi právnymi predpismi členských štátov a že rovnako rešpektuje postavenie filozofických a nekonfesných organizácií. Opatrenia umožňujúce osobám so zdravotným postihnutím účinný nediskriminačný prístup k oblastiam, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, zohrávajú dôležitú úlohy pri zabezpečovaní úplnej rovnosti v praxi. Okrem toho v niektorých prípadoch sa môžu vyžadovať individuálne opatrenia, pokiaľ ide o primerané prispôsobenie, aby sa zabezpečil prístup. V žiadnom prípade sa nevyžadujú opatrenia, ktoré by predstavovali nadmerné zaťaženie. Pri posudzovaní, či je zaťaženie nadmerné, by sa malo zobrať do úvahy ***to, či príslušné opatrenie nie je neuskutočniteľné alebo nebezpečné a či by sa jeho uskutočniteľnosť a bezpečnosť nedala dosiahnuť primeranou úpravou pravidiel, politík alebo postupov, prípadne odstránením stavebných, komunikačných alebo dopravných prekážok, alebo poskytovaním doplňujúcich pomôcok alebo služieb***. ***Primerané prispôsobenie by nevyhnutne nevyžadovalo výrazné stavebné úpravy budov, ktorých štruktúra je kvôli ich historickej, kultúrnej alebo architektonickej hodnote výslovne chránená vnútroštátnymi právnymi predpismi.*** Zásada primeraného prispôsobenia a nadmerné zaťaženie sa ustanovili v smernici 2000/78/ES a

v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 5

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
5. Odmietnutie primeraného prispôsobenia v konkrétnom prípade, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 1 písm. b) tejto smernice, pokiaľ ide o osoby so zdravotným postihnutím sa pokladá za diskrimináciu v zmysle odseku 1.	5. Odmietnutie primeraného prispôsobenia v konkrétnom prípade, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 1 písm. b) tejto smernice, pokiaľ ide o osoby so zdravotným postihnutím a ***deti alebo osoby spojené s osobou so zdravotným postihnutím, ak je prispôsobenie nevyhnutné na to, aby týmto osobám umožnilo poskytovať osobnú asistenciu osobe so zdravotným postihnutím,*** sa pokladá za diskrimináciu v zmysle odseku 1.

Odôvodnenie

Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh rozširuje požiadavku primeraného prispôsobenia so zreteľom na deti.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 15

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 5a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	5a. Stanovenie vekovej hranice pre vyplácanie vecných, resp. peňažných sociálnych dávok v prípade práceneschopnosti alebo choroby predstavuje diskrimináciu.

Odôvodnenie

Poskytnutie sociálnych výhod, napríklad hospitalizácie a invalidného dôchodku, osobám určitého veku a ich zamietnutie v inom veku je ďalšou formou diskriminácie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 16

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 6

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
6. Bez ohľadu na odsek 2 môžu členské štáty stanoviť, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak sú v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov odôvodnené legitímnym cieľom, a ak sú prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa primerané a nevyhnutné. ***Konkrétne táto smernica nebráni*** stanoveniu špecifického veku na prístup k sociálnym *výhodám,* vzdelaniu a ***určitému tovaru alebo službám.***	6. Bez ohľadu na odsek 2 môžu členské štáty stanoviť, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak sú v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov ***objektívne a adekvátne*** odôvodnené legitímnym cieľom, a ak sú prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa primerané a nevyhnutné. ***Takéto rozdiely v zaobchádzaní nebránia prijatiu opatrení zameraných na ochranu práv detí alebo*** stanoveniu špecifického veku na prístup k ***nárokom,*** sociálnym *dávkam****, finančným službám a*** vzdelaniu s ***výnimkou peňažných, resp. vecných dávok v prípade práceneschopnosti alebo choroby,***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 17

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 7

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
7. Bez ohľadu na odsek 2 ***členské štáty v oblasti poskytovania*** finančných služieb môžu povoliť ***primerané*** rozdiely v zaobchádzaní, ak je v súvislosti s daným produktom použitie veku alebo zdravotného postihnutia ***kľúčovým*** faktorom pre posúdenie rizika na základe relevantných a presných poistno-matematických alebo štatistických údajov.	7. Bez ohľadu na odsek 2 ***sa pri poskytovaní poistných, bankových a ďalších*** finančných služieb ***musí riadne zohľadniť vyššia priemerná dĺžka života a aktívne starnutie, ako aj zvýšená mobilita a prístupnosť pre ľudí so zdravotným postihnutím, a členské štáty*** môžu povoliť rozdiely v zaobchádzaní, ak je v súvislosti s daným produktom použitie veku alebo zdravotného postihnutia ***rozhodujúcim*** faktorom pre posúdenie rizika na základe relevantných a presných poistno-matematických alebo štatistických údajov. ***Poskytovateľ služieb musí byť schopný objektívne preukázať podstatne vyššie riziká a zabezpečiť, aby bol rozdiel v zaobchádzaní objektívne a adekvátne odôvodnený legitímnym cieľom***

	a prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa boli primerané a nevyhnutné. Príslušné členské štáty zabezpečia, aby všetky údaje, z ktorých sa pri posudzovaní rizika vychádza, boli nedávno zozbierané a relevantné, pravidelne aktualizované a zverejňované. Príslušné členské štáty informujú Komisiu a zabezpečia, aby sa zhromažďovali, uverejňovali a pravidelne aktualizovali presné údaje, ktoré sa týkajú použitia veku a postihnutia ako určujúceho poistno-matematického faktora. Tieto členské štáty preskúmajú svoje rozhodnutie päť rokov po transpozícii tejto smernice.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 18

Návrh smernice
Článok 3 – písmeno d

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
d) prístup k tovaru a iným službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania, a ich poskytovanie. ***Pododsek d) sa uplatňuje na jednotlivcov, iba ak vykonávajú odbornú alebo obchodnú činnosť.***	d) prístup k tovaru a iným službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania a ***dopravy***, a ich poskytovanie.

Odôvodnenie

Ozrejmuje sa tak rozsah pôsobnosti smernice, aby bolo jasné , že sa vzťahuje aj na dopravu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 19

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – uvádzacia veta

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. S cieľom zaručiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím:	1. S cieľom zaručiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím ***sa zdravotné postihnutie chápe v zmysle***

Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a zahŕňa aj chronicky choré osoby:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 20

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
a) sa vopred stanovia opatrenia vrátane primeraných úprav a prispôsobení, ktoré sú potrebné nato, aby sa osobám so zdravotným postihnutím umožnil účinný prístup k sociálnej ochrane, sociálnym výhodám, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a prístup k tovaru a službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania a ***dopravy***, a ich poskytovanie. Takéto opatrenia by nemali predstavovať nadmerné zaťaženie, ani vyžadovať ***zásadnú zmenu sociálnej ochrany, sociálnych výhod, zdravotnej starostlivosti, vzdelávania alebo daného tovaru alebo služieb, alebo vyžadovať poskytnutie ich alternatív***,	a) sa vopred stanovia opatrenia vrátane primeraných úprav a prispôsobení, ktoré sú potrebné nato, aby sa osobám so zdravotným postihnutím umožnil účinný prístup k sociálnej ochrane, sociálnym výhodám, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a prístup k tovaru a službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania***, telekomunikácií a elektronických komunikácií, informácií vrátane informácií v dostupných formátoch, finančných služieb, kultúry a záujmových činností, verejných budov, dopravných prostriedkov a ďalších verejných priestorov a zariadení***, a ich poskytovanie. ***Ak určitá prax, politika alebo postup spôsobujú diskrimináciu, mali by sa prijať príslušné protiopatrenia.*** Takéto opatrenia by nemali predstavovať nadmerné zaťaženie, ani vyžadovať ***zásadné zmeny charakteru príslušného tovaru, služieb, živnosti, profesie alebo podnikania***. ***O zásadnú zmenu ide vtedy, keď do takej miery zmení tovar alebo služby, prípadne charakter živnosti, profesie alebo podnikania, že poskytovateľ tovaru alebo služieb poskytuje prakticky úplne iný druh tovaru alebo služieb.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 21

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – písmeno b

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
b) bez ohľadu na povinnosť zabezpečiť účinný nediskriminačný prístup sa v prípade potreby v konkrétnom prípade zabezpečí primerané prispôsobenie, pokiaľ by to nepredstavovalo nadmerné zaťaženie.	***vypúšťa sa***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 22

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – písmeno ba (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	ba) Na účely odseku 1 účinný nediskriminačný prístup zahŕňa identifikáciu a odstraňovanie prekážok a bariér, či už prekážok prameniacich z postojov alebo fyzických prekážok, a predchádzanie vytváraniu nových prekážok a bariér, ktoré by obmedzovali prístup osôb so zdravotným postihnutím k tovaru, službám a zariadeniam dostupným pre širokú verejnosť, bez ohľadu na charakter prekážky, bariéry alebo zdravotného postihnutia. Pokiaľ ustanovenia tejto smernice nestanovujú inak a bez ohľadu na opatrenia, ktoré majú odstrániť prekážky alebo bariéry, musia mať osoby s postihnutím vždy, keď je to možné, zabezpečený účinný nediskriminačný prístup za rovnakých podmienok, ako osoby bez postihnutia, a vždy v prípade potreby musia byť podporované v používaní asistenčných zariadení vrátane pomôcok pre mobilitu a prístup, napríklad certifikovaných vodiacich psov a iných asistenčných psov. V prípade, že účinný nediskriminačný prístup za rovnakých podmienok nie je možné poskytnúť, a v súlade s ustanoveniami tejto smernice sa musí poskytnúť zmysluplná alternatíva na zabezpečenie prístupu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 23

Návrh smernice
Článok 4 –odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Na účely ***posúdenia, či by opatrenia potrebné na dodržanie*** odseku 1 ***predstavovali nadmerné*** zaťaženie***, sa zohľadní najmä veľkosť a zdroje organizácie, jej charakter, predpokladané náklady, životný cyklus tovaru a služieb a možný prínos plynúci zo zlepšenia prístupu pre osoby so zdravotným postihnutím. Toto zaťaženie nie je*** nadmerné, ak je dostatočne kompenzované opatreniami existujúcimi v rámci politiky rovnakého zaobchádzania príslušného členského štátu.	2. Na účely odseku 1 ***sa*** zaťaženie ***nepovažuje za*** nadmerné, ak je dostatočne kompenzované opatreniami existujúcimi v rámci politiky rovnakého zaobchádzania príslušného členského štátu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 24

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 3

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
3. Touto smernicou nie sú dotknuté ustanovenia práva Spoločenstva alebo vnútroštátnych pravidiel vzťahujúcich sa na dostupnosť určitého tovaru alebo služieb.	3. Touto smernicou nie sú dotknuté ustanovenia práva Spoločenstva alebo vnútroštátnych pravidiel vzťahujúcich sa na dostupnosť určitého tovaru alebo služieb. ***Členské štáty však vždy v uskutočniteľných prípadoch prijímajú opatrenia, ktoré podporujú poskytovateľov služieb a tovaru, najmä priemyselného tovaru, aby navrhovali dostupné riešenia, napríklad prostredníctvom postupov verejného obstarávania. Dostupné výrobky a služby sú navrhnuté tak, aby ich mohli používať všetci používatelia.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 25

Návrh smernice
Článok 10a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	Článok 10a
	Viacnásobná diskriminácia
	1. O viacnásobnú diskrimináciu ide vtedy, ak je osoba diskriminovaná na základe kombinácie dvoch alebo viacerých charakteristík uvedených v tejto smernici.
	2. Členské štáty zabezpečia, aby všetky osoby, ktoré sa považujú za obete viacnásobnej diskriminácie, mali k dispozícii prostriedky na vymáhanie povinností podľa tejto smernice.
	3. Členské štáty zabezpečia, aby pri zistení viacerých dôvodov diskriminácie bolo možné zamietnuť žalobu iba prostredníctvom odôvodnenia alebo inej námietky, ktorá je uplatniteľná na všetky dôvody, na ktorých sa žaloba zakladá. Ak sa však zistí iba jeden dôvod, žalobu možno zamietnuť akýmkoľvek odôvodnením alebo námietkou, ktorá je predmetná pre daný dôvod.

Odôvodnenie

Týmto sa zavádza článok o viacnásobnej diskriminácii, ktorý sa v znení Komisie obmedzuje na odôvodnenie 13.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 26

Návrh smernice
Článok 11

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Článok 11	Článok 11
S cieľom podporiť zásadu rovnakého zaobchádzania členské štáty *vyzvú* k *dialógu* príslušné zúčastnené strany, najmä mimovládne organizácie, ktoré v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi	S cieľom podporiť zásadu rovnakého zaobchádzania *vyzvú* členské štáty *na dialóg* príslušné zúčastnené strany, najmä mimovládne organizácie, ***organizácie zastupujúce občiansku spoločnosť, cirkvi***

predpismi a praxou majú legitímny záujem podieľať sa na boji proti *diskriminációu* z dôvodov a v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica.	***a náboženské, filozofické a nekonfesné organizácie,*** ktoré v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou majú legitímny záujem podieľať sa na boji proti *diskriminácii* z dôvodov a v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica. ***Súčasťou takejto konzultácie by malo byť aj monitorovanie vykonávania tejto smernice.***

Odôvodnenie

Keďže sa v záujme presadzovania zásady rovnakého zaobchádzania výslovne zabezpečuje zapojenie mimovládnych organizácií, je rovnako dôležité poukázať na úlohu organizácií občianskej spoločnosti na jednej strane a cirkví a náboženských, filozofických a nekonfesných organizácií na druhej strane, aby sa táto smernica zosúladila s článkom 11 Zmluvy o Európskej únii a s článkom 17 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zmenenými a doplnenými Lisabonskou zmluvou.

POSTUP

Názov	Rovnaké zaobchádzanie s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
Referenčné čísla	KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Gestorský výbor	LIBE
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	EMPL 2.9.2008
Postup pridružených výborov - dátum oznámenia na schôdzi	23.10.2008
Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko dátum menovania	Elizabeth Lynne 6.10.2008
Prerokovanie vo výbore	5.11.2008 2.12.2008 20.1.2009
Dátum prijatia	21.1.2009
Výsledok záverečného hlasovania	+: 28 –: 11 0: 7
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Elisabeth Morin, Juan Andrés Naranjo Escobar, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, Rovana Plumb, Bilyana Ilieva Raeva, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Françoise Castex, Richard Howitt, Rumiana Jeleva, Magda Kósáné Kovács, Sepp Kusstatscher, Viktória Mohácsi, Csaba Sógor, Evangelia Tzampazi, Anja Weisgerber
Náhradníci (čl. 178 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Adrian Manole

27.1.2009

STANOVISKO VÝBORU PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VEREJNÉ ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ POTRAVÍN

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

k návrhu smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Amalia Sartori

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Európska únia je založená na zásadách slobody, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd. Zásadné uznávanie jedinečného charakteru každého jednotlivca a jeho práva na rovnocenný prístup k možnostiam, ktoré ponúka život, je spoločným prvkom všetkých európskych spoločností, ktoré z motta „Zjednotení v rozmanitosti“ urobili devízu svojho zjednotenia.
Rozmanitosť európskej spoločnosti je ústredným prvkom kultúrneho, politického a sociálneho začleňovania Únie a treba ju rešpektovať tak, ako treba bojovať proti všetkým formám diskriminácie, ktorá je hrozbou pre jej základné hodnoty.

Európske činnosti zamerané na zaručenie rovnosti osôb majú dlhú tradíciu. Amsterdamskou zmluvou sa priznali nové právomoci na realizáciu činností na boj proti akejkoľvek diskriminácii na základe pohlavia, rasového a etnického pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku a sexuálnej orientácie. Pre rôzne formy diskriminácie v oblasti zamestnania už existujú právne predpisy a ochrana na európskej úrovni. Touto smernicou sa po jej prijatí doplní proces uplatňovania článku 13 Zmluvy o ES tým, že sa rozšíri rozsah uplatňovania zákazu diskriminácie na všetky formy diskriminácie na základe rasového a etnického pôvodu a pohlavia, čím sa zamedzí dojmu, že v rámci ochrany existuje určitá hierarchia.

Pokiaľ ide o osobitnú oblasť záujmu nášho výboru, dosiahnutie tohto ambiciózneho cieľa v oblastiach našej pôsobnosti si vyžaduje odpoveď, ktorá by mala široký dosah, vzhľadom na to, že národné tradície a stratégie týkajúce sa tejto otázky majú sklon byť rôznorodejšie než v oblastiach súvisiacich so zamestnaním.

Európsky právny rámec, ktorý umožňuje bojovať proti diskriminácii, je aj napriek dosiahnutému pokroku stále neúplný. Niektoré členské štáty prijali opatrenia, ktoré zakazujú – nad rámec toho, čo je už ustanovené v oblasti zamestnávania, akúkoľvek diskrimináciu na základe veku, sexuálnej orientácie, zdravotného postihnutia, náboženského vyznania alebo viery, no zatiaľ neexistuje jednotná minimálna úroveň právnych predpisov týkajúcich sa danej veci a ochrany. Európska únia aj napriek takýmto medzerám disponuje jedným z najprepracovanejších právnych systémov vo svete v oblasti boja proti diskriminácii.

Dôraznejší zásah proti diskriminácii žiadajú v prvom rade občania, ktorí očakávajú viac spoločných krokov v tejto oblasti, než je konkrétne stanovené, a to v rozličných oblastiach, ako napríklad zdravotná starostlivosť, v rámci ktorej naďalej existujú veľké rozdiely medzi jednotlivými členskými štátmi a rôzne formy diskriminácie zraniteľných skupín, a to aj v rámci jedného štátu.

V Únii, ktorá je taká pokroková v mnohých oblastiach, negatívne prekvapuje skutočnosť, že neexistuje spoločný rámec v oblasti zdravotného postihnutia, násilia a sexuálneho obťažovania, nedodržiavanie základných ľudských práv, ktorým by sa v dnešnej spoločnosti malo dostávať príslušnej právnej ochrany.

Bojovať proti diskriminácii znamená investovať do vedomia spoločnosti, ktorá sa rozrastá integráciou, ale ktorá na to, aby sa tento cieľ stal realitou, musí investovať do vzdelávania, osvety, šírenia osvedčených postupov a zároveň sa musí snažiť dosiahnuť pre dobro všetkých svojich občanov a v ich záujme spravodlivý kompromis a spoločné vyvážené východisko v rámci svojej mnohorakej rozmanitosti.

POZMEŇUJÚCE A DOPLŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín vyzýva Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(1) Podľa článku 6 Zmluvy o Európskej únii je Európska únia založená na zásadách slobody, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd a právneho štátu, zásadách, ktoré sú spoločné pre všetky členské štáty, a rešpektuje základné ľudské práva, ktoré	(1) Podľa článku 6 Zmluvy o Európskej únii je Európska únia založená na zásadách slobody, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd a právneho štátu, zásadách, ktoré sú spoločné pre všetky členské štáty, a rešpektuje základné ľudské práva, ktoré

zaručuje Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ktoré vyplývajú z ústavných tradícií spoločných pre členské štáty ako základných zásad práva Spoločenstva.	zaručuje Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ktoré vyplývajú z ústavných tradícií spoločných pre členské štáty ako základných zásad práva Spoločenstva. V ***súlade s článkom 13 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ktorý oprávňuje Radu prijať vhodné opatrenia na boj proti diskriminácii, a v spojitosti s článkom 152 tej istej zmluvy, je potrebné podporovať systematické začleňovanie aspektov nediskriminácie a rovnosti príležitostí do všetkých politík, najmä v rámci existujúcich koordinačných mechanizmov v oblasti zamestnanosti, sociálneho začleňovania, vzdelávania, odbornej prípravy a verejného zdravia.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 2a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(2a) Rovnaký význam by sa mal pripísať duševnému a telesnému zdraviu, keďže duševné zdravie je spojené s kardiovaskulárnymi chorobami, rakovinou a cukrovkou ako dôsledkom užívania drog a drogovej závislosti.
	Osoby s vážnymi psychickými zdravotnými ťažkosťami sú viac vystavené sociálnej stigmatizácii, chudobe, obmedzeným možnostiam bývania a ťažkostiam pri prístupe k starostlivosti o telesné zdravie, zatiaľ čo psychické choroby ako depresia alebo anxieta prispievajú k vyšším nákladom spôsobeným stratou produktivity práce.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 2b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(2b) Telesné a duševné zdravie a blaho sú ťažiskom kvality života jednotlivcov a spoločnosti a sú významnými faktormi pri plnení cieľov lisabonskej stratégie Európskej únie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 3a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(3a) Občania očakávajú viac spoločných krokov v zdravotníckej oblasti, v ktorej naďalej existujú veľké rozdiely v úrovni zdravotnej starostlivosti medzi členskými štátmi a v rámci toho istého členského štátu, rovnako ako existujú odvetvia, v ktorých samotné členské štáty nemôžu účinne konať. Z tohto pohľadu je nevyhnutné, aby Európska únia vyvinula väčšie úsilie, a to aj s výhľadom na spoločnú zdravotnú politiku, ktorá by zodpovedala záujmom občanov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 3b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(3b) Prístup k zdravotnej starostlivosti je základným právom, ktorý stanovuje článok 35 Charty základných práv Európskej únie,[1]a je prvoradou úlohou orgánov verejnej moci členských štátov poskytnúť všetkým rovnaký prístup ku

kvalitnému systému zdravotnej starostlivosti.

---

[1] Ú. v. ES C 364, 18.12.2000, s. 1.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 4b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(4b) Rozmanitosť európskej spoločnosti je ústredným prvkom kultúrneho, politického a sociálneho začleňovania Únie a treba ju rešpektovať.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 4c (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(4c) Dobré zdravie je nevyhnuté pre fyzickú a psychickú pohodu. Okrem biologických rozdielov majú na verejné zdravie dosah hlavne sociálne a ekonomické rozdiely, prostredie a prístup k vzdelaniu, vedomostiam a informáciám. Základnú úlohu zohrávajú práva občanov a ich zodpovednosť za vlastné zdravie, a preto je dôležité presadzovať programy zdravotnej výchovy a podnecovať všetky skupiny spoločnosti k tomu, aby viedli zdravý životný štýl. Iniciatívy zamerané na znižovanie rozdielov medzi zdravotnými systémami by mali zahŕňať cielenú podporu a vzdelávanie verejnosti;

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 8

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 4d (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(4d) Násilie páchané na ženách, sexuálne zotročovanie a prostitúcia patria medzi hlavné problémy v oblasti zdravia, ktoré postihujú ženy. Hoci je násilie páchané na ženách veľmi rozšíreným problémom v oblasti verejného zdravia, tento jav sa nezohľadňuje pri príprave na lekárske povolanie, ani v lekárskej praxi.
	Podľa odhadov Svetovej zdravotníckej organizácie aspoň pätina žien z celého sveta bola počas svojho života vystavená aspoň jeden raz fyzickému alebo psychickému zneužívaniu. Boj proti sexuálnemu obťažovaniu a násiliu páchanému na ženách sa musí stať prioritou opatrení Spoločenstva a konkrétnych činností v oblasti verejného zdravia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(9) Právne predpisy by preto mali zakazovať diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie vo viacerých oblastiach mimo trhu práce, ako je sociálna ochrana, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie vrátane bývania. Mali by ustanoviť opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k týmto oblastiam pre ľudí so zdravotným postihnutím.	(9) Právne predpisy by preto mali zakazovať diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie vo viacerých oblastiach mimo trhu práce, ako je sociálna ochrana, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie vrátane bývania a ***zdravia***. Mali by ustanoviť opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k týmto oblastiam pre ľudí so zdravotným postihnutím.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 10

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 12a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(12a) Pod diskrimináciu patrí aj odmietnutie lekárskeho ošetrenia iba na základe veku.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 11

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 13

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(13) Pri vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu by sa Spoločenstvo malo zamerať v súlade s článkom 3 ods. 2 Zmluvy o ES na odstránenie nerovností a na podporu rovnosti medzi mužmi a ženami, najmä preto, že ženy sú často obeťami viacnásobnej diskriminácie.	(13) Pri vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu by sa Spoločenstvo malo zamerať v súlade s článkom 3 ods. 2 Zmluvy o ES na odstránenie nerovností a na podporu rovnosti medzi mužmi a ženami, najmä preto, že ženy sú často obeťami viacnásobnej diskriminácie. ***Preto je nevyhnutné rozšíriť oblasť ochrany aj na jav viacnásobnej diskriminácie.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 12

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 19a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(19a) Členské štáty by mali podporovať partnerstvá ľudí s poruchami učenia a/alebo s duševnými problémami a rozširovať informovanosť o ich právach, predkladať návrhy na zlepšenie služieb a uľahčovať prístup k informáciám o nových liekoch a inovačných spôsoboch liečby.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 13

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 21

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(21) Zákaz diskriminácie by sa nemal dotknúť zachovania alebo prijatia opatrení zo strany členských štátov, ktorých účelom je zamedziť alebo kompenzovať nevýhody, ktoré utrpela skupina osôb určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Takýmito opatreniami sa môžu povoliť organizácie osôb určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, ak ich hlavným cieľom je podpora osobitných potrieb týchto osôb.	(21) Zákaz diskriminácie by sa nemal dotknúť zachovania alebo prijatia opatrení zo strany členských štátov, ktorých účelom je zamedziť alebo kompenzovať nevýhody, ktoré utrpela skupina osôb určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. ***Právne predpisy Spoločenstva v oblasti nediskriminácie nebránia členským štátom v tom, aby zachovali alebo prijali osobitné opatrenia na predchádzanie znevýhodňovania z dôvodov diskriminácie v prípadoch, ak je poskytovaná ochrana, alebo na ich kompenzáciu.*** Takýmito opatreniami sa môžu povoliť organizácie osôb určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, ak ich hlavným cieľom je podpora osobitných potrieb týchto osôb.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 25

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(25) Účinné vykonávanie zásady rovnakého zaobchádzania si vyžaduje primeranú súdnu ochranu pred neoprávneným postihom.	(25) Účinné vykonávanie zásady rovnakého zaobchádzania si vyžaduje primeranú súdnu ochranu pred neoprávneným postihom. ***Účinnú právnu ochranu práv jednotlivca musí dopĺňať aktívna podpora nediskriminácie a rovnakých príležitostí.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 15

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 30a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(30a) Za zaručenie dobrého zdravia všetkých svojich občanov nesú zodpovednosť členské štáty, avšak na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutná spolupráca členských štátov, inštitúcií Únie, miestnych orgánov, medzinárodných organizácii a občanov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 16

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 30b (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(30b) Je nutné, aby zdravotnú starostlivosť podporovali účinné politiky vo všetkých oblastiach a na všetkých úrovniach, v členských štátoch a v Európskej únii, ako aj na celosvetovej úrovni. Okrem toho, v súvislosti s novými hrozbami v oblasti zdravia, ktoré majú často cezhraničný rozmer ako napríklad pandémie, nové nákazlivé choroby a biologický terorizmus, ako aj v súvislosti s následkami zmeny klímy a globalizácie, najmä na potraviny a migráciu, by sa malo k otázke zdravia pristupovať ako ku kľúčovej politickej otázke v duchu Lisabonskej zmluvy a lisabonskej stratégie a mala by sa začleniť do všetkých príslušných politík Únie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 17

Návrh nariadenia
Odôvodnenie 31a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(31a) Primeraná informovanosť o platných právnych predpisoch je nevyhnutná na to, aby sa možné obete diskriminácie mohli skutočne domáhať svojich práv a aby zamestnávatelia, poskytovatelia služieb a príslušné orgány boli informovaní o svojich povinnostiach. Znalosť právnych predpisov v oblasti nediskriminácie je však stále obmedzená. Komisia musí presadzovať a podporovať vzdelávacie a informačné činnosti zamerané na platné právne predpisy a osloviť najmä hlavné zainteresované strany vrátane subjektov zaoberajúcich sa otázkami rodovej rovnosti, sudcov, právnikov, mimovládnych organizácií a sociálnych partnerov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 18

Návrh nariadenia
Článok 2a – odsek 1 (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	Článok 2a
	Vymedzenie pojmov
	1. Za osoby so zdravotným postihnutím sa považujú osoby s dlhodobými telesnými, duševnými, intelektuálnymi alebo zmyslovými poruchami, ktoré v spojení s rôznymi prekážkami môžu týmto osobám brániť v plnej, účinnej a rovnocennej účasti na živote spoločnosti.

Odôvodnenie

Vymedzenie pojmu osôb so zdravotným postihnutím by malo byť vo všetkých členských štátoch rovnaké s cieľom zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie. Preto sa musí pojem osôb so

zdravotným postihnutím formulovať v tejto smernici tak, ako je stanovený v Dohovore Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 19

Návrh nariadenia
Článok 2a – odsek 2 (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	2. Univerzálny dizajn znamená navrhovanie výrobkov, priestorov, programov a služieb tak, aby ich mohli v čo najväčšej miere využívať všetci ľudia bez nutnosti úprav alebo špeciálneho dizajnu. Univerzálny dizajn nevylučuje pomôcky pre určité skupiny osôb so zdravotným postihnutím, pokiaľ sú potrebné.

Odôvodnenie

S cieľom zabezpečiť pre osoby so zdravotným postihnutím efektívny, nediskriminačný prístup k tovaru, ktorý má verejnosť k dispozícii, musí sa podporovať tovar, ktorý môžu používať všetci. Preto sa musí do smernice zaradiť pojem univerzálneho dizajnu tak, ako je stanovený v Dohovore Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 20

Návrh nariadenia
Článok 4 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
a) sa vopred stanovia opatrenia vrátane primeraných úprav a prispôsobení, ktoré sú potrebné nato, aby sa osobám so zdravotným postihnutím umožnil účinný prístup k sociálnej ochrane, sociálnym výhodám, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a prístup k tovaru a službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania a dopravy, a ich poskytovanie. Takéto opatrenia by nemali predstavovať nadmerné zaťaženie, ani vyžadovať zásadnú zmenu sociálnej ochrany,	a) sa vopred stanovia opatrenia vrátane primeraných úprav a prispôsobení, ktoré sú potrebné nato, aby sa osobám so zdravotným postihnutím ***umožnila konzultácia o ich potrebách starostlivosti a*** účinný nediskriminačný prístup k sociálnej ochrane, sociálnym výhodám, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a prístup k tovaru a službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania a dopravy, a ich poskytovanie. Takéto opatrenia by nemali predstavovať

sociálnych výhod, zdravotnej starostlivosti, vzdelávania alebo daného tovaru alebo služieb, alebo vyžadovať poskytnutie ich alternatív,	nadmerné zaťaženie, ani vyžadovať zásadnú zmenu sociálnej ochrany, sociálnych výhod, zdravotnej starostlivosti, vzdelávania alebo daného tovaru alebo služieb, alebo vyžadovať poskytnutie ich alternatív,

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 21

Návrh nariadenia
Článok 4 – odsek 2a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	2a. Členské štáty venujú osobitnú pozornosť možnostiam prístupu osôb so zdravotným postihnutím k elektronickým službám.

Odôvodnenie

Služby spoločnosti sa v čoraz väčšej miere presúvajú na elektronickú sieť bez toho, aby sme mali k dispozícii skutočné informácie o možnostiach prístupu osobitných skupín osôb k týmto službám. Je nevyhnutné zo všetkých síl zabrániť tomu, aby boli osoby so zdravotným postihnutím vylúčené z informačnej spoločnosti.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 22

Návrh nariadenia
Článok 4a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	Článok 4a
	Rovnaké zaobchádzanie v zdravotníckych systémoch
	1. Bez toho, aby bola dotknutá zásada subsidiarity a právomoci členských štátov v tejto veci s cieľom zaručiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania medzi jednotlivými osobami:
	a) je potrebné klásť dôraz na stratégie predchádzania ochoreniam. Preventívne opatrenia založené na vedeckých údajoch by mali zohľadňovať okrem iného rodové

hľadisko, ako aj iné faktory, ktoré sú príčinou nerovností.

b) členské štáty by v lekárskom a zdravotníckom prostredí mali využívať štatistické údaje rozdelené podľa rodu;

c) v oblasti lekárskeho výskumu a vývoja nových liekov by malo zvyšovať povedomie o rôznych fyzických charakteristikách mužov a žien a o odlišných dôsledkoch užívania liekov;

d) v politických stratégiách v oblasti zdravia je nevyhnutné zohľadňovať existenciu environmentálnych faktorov, ktoré majú osobitný vplyv na zdravie ohrozených kategórií, ako sú tehotné a dojčiace ženy, deti, dospievajúce dievčatá a postihnuté osoby, ktorých zdravie ohrozujú najmä nebezpečné faktory súvisiace so životným prostredím.

2. Členské štáty prijmú potrebné opatrenia, aby zabezpečili podporu a ochranu práv občanov a podporovali ich v zodpovednosti za vlastné zdravie, a to aj prostredníctvom programov zdravotnej výchovy a podpory zdravého životného štýlu vo všetkých oblastiach života spoločnosti.

3. Komisia musí podporovať špecifické vzdelávacie programy pre lekársky a zdravotnícky personál.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 23

Návrh nariadenia
Článok 10 – pododsek 2 (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	Komisia podporuje vzdelávacie opatrenia, celoživotné vzdelávanie a poskytovanie informácií týkajúcich sa platných právnych predpisov zameraných najmä na hlavné zúčastnené strany.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 24

Návrh nariadenia
Článok 11

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
S cieľom *podporiť* zásadu rovnakého zaobchádzania členské štáty *vyzvú k dialógu príslušné zúčastnené strany*, najmä *mimovládne organizácie*, ktoré v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou majú legitímny záujem podieľať sa na boji proti *diskriminációu* z dôvodov a v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica.	S cieľom *presadzovať* zásadu rovnakého zaobchádzania *podporia* členské štáty *dialóg s príslušnými zúčastnenými stranami*, najmä ***profesijnými združeniami zastupujúcimi lekársky a zdravotnícky personál a*** *mimovládnymi organizáciami*, ktoré v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou majú legitímny záujem podieľať sa na boji proti *diskriminácii* z dôvodov a v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica. ***Komisia zhromažďuje, analyzuje a šíri objektívne, porovnateľné, spoľahlivé a relevantné informácie vrátane dostupných výsledkov výskumu a osvedčených postupov.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 25

Návrh nariadenia
Článok 16

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Najneskôr do ... a potom vždy po piatich rokoch členské štáty a vnútroštátne subjekty pre rovnaké zaobchádzanie oznámia Komisii všetky informácie potrebné *nato*, aby Komisia vypracovala správu o uplatňovaní tejto smernice pre Európsky parlament a Radu.	1. Najneskôr do ... a potom vždy po piatich rokoch členské štáty a vnútroštátne subjekty pre rovnaké zaobchádzanie v ***spolupráci s Európskym inštitútom pre rodovú rovnosť*** oznámia Komisii všetky informácie potrebné *na to*, aby Komisia vypracovala správu o uplatňovaní tejto smernice pre Európsky parlament a Radu.
2. Komisia vo svojej správe primerane zohľadní stanoviská sociálnych partnerov a príslušných mimovládnych organizácií, ako aj Agentúry EÚ pre základné práva. V súlade so zásadou uplatňovania rodového hľadiska sa v tejto správe okrem iného poskytne posúdenie vplyvu prijatých	2. Komisia vo svojej správe primerane zohľadní stanoviská sociálnych partnerov a príslušných mimovládnych organizácií, ako aj ***Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť a*** Agentúry EÚ pre základné práva. V súlade so zásadou uplatňovania rodového hľadiska sa v tejto správe okrem

opatrení na ženy a mužov. Na základe prijatých informácií bude táto správa v prípade potreby obsahovať návrhy na revíziu a aktualizáciu tejto smernice.

iného poskytne posúdenie vplyvu prijatých opatrení na ženy a mužov***, najmä pokiaľ ide o oblasti uvedené v článku 3***. Na základe prijatých informácií bude táto správa v prípade potreby obsahovať návrhy na revíziu a aktualizáciu tejto smernice.

POSTUP

Názov	Rovnaké zaobchádzanie s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
Referenčné čísla	KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Gestorský výbor	LIBE
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	ENVI 2.9.2008
Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko dátum menovania	Amalia Sartori 7.10.2008
Prerokovanie vo výbore	1.12.2008
Dátum prijatia	22.1.2009
Výsledok záverečného hlasovania	+: 35 –: 3 0: 5
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Adamos Adamou, Georgs Andrejevs, Liam Aylward, John Bowis, Frieda Brepoels, Martin Callanan, Dorette Corbey, Magor Imre Csibi, Avril Doyle, Mojca Drčar Murko, Edite Estrela, Jill Evans, Anne Ferreira, Karl-Heinz Florenz, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jens Holm, Marie Anne Isler Béguin, Caroline Jackson, Dan Jørgensen, Christa Klaß, Urszula Krupa, Marie-Noëlle Lienemann, Peter Liese, Jules Maaten, Linda McAvan, Riitta Myller, Miroslav Ouzký, Dimitrios Papadimoulis, Vittorio Prodi, Frédérique Ries, Guido Sacconi, Daciana Octavia Sârbu, Amalia Sartori, Richard Seeber, Bogusław Sonik, María Sornosa Martínez, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Glenis Willmott
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Inés Ayala Sender, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews

20.1.2009

STANOVISKO VÝBORU PRE KULTÚRU A VZDELÁVANIE

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

k návrhu smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Lissy Gröner

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

Návrhom smernice o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu má Komisia v úmysle ďalej skompletizovať európske právne predpisy v oblasti rovnosti.

Zmluvnou reformou z Amsterdamu 1997, najmä stanovením článku 13 Zmluvy o ES, získala EÚ nové možnosti na formulovanie politiky v oblasti rovnosti príležitostí. V dôsledku toho nadobudli v uplynulých rokoch účinnosť už 4 smernice, ktoré sa vzťahujú na:
- rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní[1];
- rovnaké zaobchádzanie s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní, ako aj o pracovné podmienky[2];
- uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania bez ohľadu na rasu alebo etnický pôvod[3];
- uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a v ich poskytovaní[4].

V smerniciach je vymedzené už množstvo dôležitých pojmov a zásad na presadzovanie zásady rovnakého zaobchádzania. Platí to napríklad o pojmoch „priama a nepriama diskriminácia“, „obťažovanie“, „nežiaduce správanie“ alebo „pokyn na diskrimináciu“ a o zásade obrátenia dôkazného premena zo žalobcu na obžalovaného v prípade súdneho sporu, odradzujúcich, ale primeraných sankciách alebo ochrane pred prenasledovaním obetí

[1] 2000/78/ES, prepracované znenie v roku 2006
[2] 2002/73/ES
[3] 2000/43/ES
[4] 2004/113/ES

(spôsobením ujmy obetiam diskriminácie, ktoré podali sťažnosť alebo podnikli právne kroky). Tieto zásadné úpravy sú zahrnuté aj do tohto návrhu smernice.

V predloženom návrhu ide o to, aby sa zásada rovnakého zaobchádzania rozšírila na tieto ďalšie oblasti spoločenského života:
- sociálnu ochranu vrátane sociálnej istoty a služieb zdravotnej starostlivosti,
- sociálne výhody,
- a prístup k verejne prístupnému tovaru a službám vrátane bývania.

V tejto súvislosti navrhuje spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko tieto zmeny:

Diskriminácia na základe pohlavia
Návrh zatiaľ nezahŕňa jeden podstatný prvok, ktorý má v politike rodovej rovnosti v oblasti zamestnanosti a prístupu k tovaru a službám kľúčový význam: zákaz diskriminácie na základe pohlavia. Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko navrhuje zodpovedajúce rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice.

Prístup k médiám
Najmä pre zdravotne postihnuté osoby je prístup k médiám naďalej problematický. Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko zastáva názor, že poskytovatelia audiovizuálnych služieb by mali vo väčšej miere zohľadňovať predovšetkým situáciu sluchovo postihnutých. Z technického hľadiska poskytujú digitálne audiovizuálne služby také možnosti, ako je označovanie televíznych programov titulkami. Tento zámer vyjadril Parlament vo svojom vyhlásení o používaní titulkov vo všetkých programoch verejnoprávnych televíznych staníc v Európskej únii[1] a mal by sa zahrnúť priamo do smernice ako jej súčasť.

Prístup k vzdelaniu
V návrhu smernice sa zdôrazňuje zásada subsidiarity a tým i rozsiahla autonómia členských štátov v oblasti vzdelávania. Malo by sa však pripomenúť, že členské štáty musia pri formovaní svojej politiky v oblasti vzdelávania zohľadňovať nadradenosť zásady rodovej rovnosti pri prístupe k vzdelaniu, i keď je na základe náboženstva alebo svetonázoru najmä v prípade cirkevných škôl povolené rozdielne zaobchádzanie.

Viacnásobná diskriminácia
Viacnásobná diskriminácia označuje situáciu, v ktorej dochádza k diskriminácii z viacerých samostatných dôvodov. Tento pojem by sa mal zahrnúť do smernice.

Najmä v právnej praxi sa ukazuje, že v prípade vybavovania sťažností v súvislosti s viacnásobnou diskrimináciou sa skutočnosť diskriminácie, ktorej sú vystavené príslušné osoby, neberie vo viacerých európskych členských štátoch na vedomie primeraným spôsobom.

Z výskumov možno usúdiť, že ženy z menšinových skupín sú viacnásobnej diskriminácii vystavené najviac. Spoločenská realita si vyžaduje, aby boli prijaté opatrenia, ktoré umožnia brániť sa diskriminácii na základe pohlavia a zdravotného postihnutia súdnou cestou.

[1] P6_TA(2008)0127.

POZMEŇUJÚCE A DOPLŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre kultúru a vzdelávanie vyzýva Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh smernice
Názov

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Návrh smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek ***alebo*** sexuálnu orientáciu	Návrh smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek**,** sexuálnu orientáciu ***alebo rod***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh smernice
Odôvodnenie 3

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(3) Touto smernicou sa dodržiavajú základné práva a sledujú základné zásady uznávané najmä Chartou základných práv Európskej únie. V článku 10 charty sa uznáva právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania. Článok 21 zakazuje diskrimináciu vrátane diskriminácie na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku ***alebo*** sexuálnej orientácie*; a* článok 26 uznáva právo osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia určené na zabezpečenie ich nezávislosti.	(3) Touto smernicou sa dodržiavajú základné práva a sledujú základné zásady uznávané najmä Chartou základných práv Európskej únie. V článku 10 charty sa uznáva právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania. Článok 21 zakazuje diskrimináciu vrátane diskriminácie na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku**,** sexuálnej orientácie ***alebo rodu*** *a* článok 26 uznáva právo osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia určené na zabezpečenie ich nezávislosti.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh smernice
Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(9) Právne predpisy by preto mali zakazovať diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku ***alebo*** sexuálnej orientácie vo viacerých oblastiach mimo trhu práce, ako je sociálna ochrana, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie vrátane bývania. Mali by ustanoviť opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k týmto oblastiam pre ľudí so zdravotným postihnutím.	(9) Právne predpisy by preto mali zakazovať diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku***,*** sexuálnej orientácie ***alebo rodu*** vo viacerých oblastiach mimo trhu práce, ako je sociálna ochrana, vzdelávanie***,*** prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie vrátane bývania a ***prístup k médiám***. Mali by ustanoviť opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k týmto oblastiam pre ľudí so zdravotným postihnutím.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh smernice
Odôvodnenie 21

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(21) Zákaz diskriminácie by sa nemal dotknúť zachovania alebo prijatia opatrení zo strany členských štátov, ktorých účelom je zamedziť alebo kompenzovať nevýhody, ktoré utrpela skupina osôb určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku ***alebo*** sexuálnej orientácie. Takýmito opatreniami sa môžu povoliť organizácie osôb určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku ***alebo*** sexuálnej orientácie, ak ich hlavným cieľom je podpora osobitných potrieb týchto osôb.	(21) Zákaz diskriminácie by sa nemal dotknúť zachovania alebo prijatia opatrení zo strany členských štátov, ktorých účelom je zamedziť alebo kompenzovať nevýhody, ktoré utrpela skupina osôb určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku***,*** sexuálnej orientácie ***alebo rodu***. Takýmito opatreniami sa môžu povoliť organizácie osôb určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku***,*** sexuálnej orientácie ***alebo rodu***, ak ich hlavným cieľom je podpora osobitných potrieb týchto osôb.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

Návrh smernice
Odôvodnenie 23

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(23) Osoby, ktoré boli diskriminované z dôvodu svojho náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku ***alebo*** sexuálnej orientácie, by mali mať k dispozícii primerané prostriedky právnej ochrany. S cieľom zabezpečiť účinnejšiu úroveň ochrany by združenia, organizácie a iné právne subjekty mali byť splnomocnené zúčastňovať sa na konaní, aj v mene alebo na podporu každej obete bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne rokovacie poriadky týkajúce sa zastupovania a obhajoby na súdoch.	(23) Osoby, ktoré boli diskriminované z dôvodu svojho náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku***,*** sexuálnej orientácie ***alebo rodu***, by mali mať k dispozícii primerané prostriedky právnej ochrany. S cieľom zabezpečiť účinnejšiu úroveň ochrany by združenia, organizácie a iné právne subjekty mali byť splnomocnené zúčastňovať sa na konaní, aj v mene alebo na podporu každej obete bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne rokovacie poriadky týkajúce sa zastupovania a obhajoby na súdoch.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6

Návrh smernice
Odôvodnenie 24

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(24) Pravidlá o dôkaznom bremene sa musia prispôsobiť, ak ide na prvý pohľad o prípad diskriminácie, a aby sa účinne uplatňovala zásada rovnakého zaobchádzania, je potrebné presunúť dôkazné bremeno na žalovaného, keď je takáto diskriminácia dokázaná. Nie je však na žalovanom, aby dokazoval, že žalobca vyznáva určité náboženstvo alebo vieru alebo má určité zdravotné postihnutie, určitý vek ***alebo*** určitú sexuálnu orientáciu.	(24) Pravidlá o dôkaznom bremene sa musia prispôsobiť, ak ide na prvý pohľad o prípad diskriminácie, a aby sa účinne uplatňovala zásada rovnakého zaobchádzania, je potrebné presunúť dôkazné bremeno na žalovaného, keď je takáto diskriminácia dokázaná. Nie je však na žalovanom, aby dokazoval, že žalobca vyznáva určité náboženstvo alebo vieru alebo má určité zdravotné postihnutie, určitý vek***,*** určitú sexuálnu orientáciu ***alebo pohlavie***.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7

Návrh smernice
Článok 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
V tejto smernici sa ustanovuje rámec pre boj proti diskriminácii na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku ***alebo*** sexuálnej orientácie s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania aj v iných oblastiach než v zamestnaní a povolaní.	V tejto smernici sa ustanovuje *všeobecný* rámec pre boj proti diskriminácii na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku**,** sexuálnej orientácie ***alebo rodu*** s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania aj v iných oblastiach než v zamestnaní a povolaní.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 8

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
b) o nepriamu diskrimináciu ide, ak by v dôsledku navonok neutrálneho predpisu, kritéria alebo zvyklosti bola znevýhodnená osoba určitého náboženského vyznania alebo viery, určitého zdravotného postihnutia, určitého veku ***alebo*** určitej sexuálnej orientácie v porovnaní s inými osobami v prípade, že uvedený predpis, kritérium alebo zvyklosť nie je objektívne odôvodnený legitímnym cieľom a prostriedky na *jeho* dosiahnutie sú primerané a nevyhnutné.	b) o nepriamu diskrimináciu ide, ak by v dôsledku navonok neutrálneho predpisu, kritéria alebo zvyklosti bola znevýhodnená osoba určitého náboženského vyznania alebo viery, určitého zdravotného postihnutia, určitého veku**,** určitej sexuálnej orientácie ***alebo rodu*** v porovnaní s inými osobami v prípade, že uvedený predpis, kritérium alebo zvyklosť nie je objektívne odôvodnený legitímnym cieľom a prostriedky na dosiahnutie *tohto cieľa nie* sú primerané a nevyhnutné.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 2 – písmeno ba (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	ba) o viacnásobnú diskrimináciu ide, ak je daná osoba diskriminovaná súčasne na

základe dvoch alebo viacerých dôvodov uvedených v článku 1 a tieto dôvody sa hromadia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 10

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 2 – písmeno bb (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	bb) ak k rozdielnemu zaobchádzaniu dochádza na základe viacerých dôvodov uvedených v článku 1, toto rozdielne zaobchádzanie možno ospravedlniť len vtedy, ak sa ospravedlnenie vzťahuje na všetky tieto dôvody, kvôli ktorým dochádza k rozdielnemu zaobchádzaniu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 11

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 2 – písmeno bc (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	bc) Spoločenstvo je pri uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania podľa článku 13 zmluvy povinné bojovať proti viacnásobnej diskriminácii, ku ktorej dochádza na základe viacerých dôvodov uvedených v článku 13 zmluvy.

Odôvodnenie

Pojem viacnásobnej diskriminácie bol zavedený na Svetovej konferencii OSN proti rasizmu v roku 2001 v Juhoafrickej republike a označuje rozdielne zaobchádzanie na základe viacerých znakov diskriminácie (napríklad diskriminácia židovských žien na základe ich pohlavia – ženského – alebo náboženstva – židovského – alebo na základe oboch; alebo diskriminácia homosexuála kurdského pôvodu na základe jeho etnického pôvodu – kurdského – alebo sexuálnej orientácie – homosexuálnej – alebo na základe oboch).

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 12

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 1 – písmeno da (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	da) prístup k médiám.

Odôvodnenie

Európska únia musí zabezpečiť, aby všetci občania mali rovnaký prístup k informáciám, médiám, vzdelaniu a kultúrnemu majetku. (Pozri aj písomné vyhlásenie 0099/2007 o používaní titulkov vo všetkých programoch verejnoprávnych televíznych staníc.)

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 13

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 3

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
3. Touto smernicou nie sú dotknuté povinnosti členských štátov, pokiaľ ide o obsah, činnosti a organizáciu ich vzdelávacích systémov vrátane poskytovania vzdelávania osobám s osobitnými potrebami**.** Členské štáty môžu stanoviť rozdiely v zaobchádzaní v oblasti prijímania do *náboženských* vzdelávacích inštitúcií.	3. Touto smernicou nie sú dotknuté povinnosti členských štátov, pokiaľ ide o obsah, činnosti a organizáciu ich vzdelávacích systémov vrátane poskytovania vzdelávania osobám s osobitnými potrebami***; takisto v prístupe k vzdelaniu nesmie dochádzať k diskriminácii.*** Členské štáty môžu stanoviť rozdiely v zaobchádzaní *na základe náboženstva alebo svetonázoru* v oblasti prijímania do vzdelávacích inštitúcií.

Odôvodnenie

Európska únia musí zabezpečiť, aby všetci občania mali rovnaký prístup k informáciám, médiám, vzdelaniu a kultúrnemu majetku. (Pozri aj: písomné vyhlásenie 0099/2007 o používaní titulkov vo všetkých programoch verejnoprávnych televíznych staníc.)

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14

Návrh smernice
Článok 5

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
5. S cieľom zabezpečiť úplnú rovnosť v praxi zásada rovnakého zaobchádzania nebráni žiadnemu členskému štátu zachovávať alebo prijímať osobitné opatrenia na predchádzanie nevýhodám súvisiacim s náboženským vyznaním alebo vierou, zdravotným postihnutím, vekom ***alebo*** sexuálnou orientáciou a na ich kompenzáciu.	5. S cieľom zabezpečiť úplnú rovnosť v praxi zásada rovnakého zaobchádzania nebráni žiadnemu členskému štátu zachovávať alebo prijímať osobitné opatrenia na predchádzanie nevýhodám súvisiacim s náboženským vyznaním alebo vierou, zdravotným postihnutím, vekom***,*** sexuálnou orientáciou ***alebo rodom*** a na ich kompenzáciu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 15

Návrh smernice
Článok 7 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Členské štáty zabezpečia, aby súdne a/alebo správne postupy na presadenie povinností podľa tejto smernice vrátane zmierovacích postupov, ak sa považujú za vhodné, boli dostupné všetkým osobám, ktoré sa považujú za ukrivdené, pretože sa v súvislosti s nimi neuplatnila zásada rovnakého zaobchádzania, aj po skončení vzťahu, v rámci ktorého údajne došlo k diskriminácii.	1. Členské štáty zabezpečia, aby súdne a/alebo správne postupy na presadenie povinností podľa tejto smernice vrátane zmierovacích postupov, ak sa považujú za vhodné, boli dostupné všetkým osobám, ktoré sa považujú za ukrivdené, pretože sa v súvislosti s nimi neuplatnila zásada rovnakého zaobchádzania, aj po skončení vzťahu, v rámci ktorého údajne došlo k diskriminácii. ***Členské štáty zabezpečia, aby sa k jednotlivým dôvodom diskriminácie nepristupovalo oddelene.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 16

Návrh smernice
Článok 12 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Členské štáty ustanovia subjekt alebo subjekty na podporu rovnakého	1. Členské štáty ustanovia subjekt alebo subjekty na podporu rovnakého

zaobchádzania so všetkými osobami bez ohľadu na ich náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek ***alebo*** sexuálnu orientáciu. Tieto subjekty môžu byť súčasťou agentúr poverených na vnútroštátnej úrovni ochranou ľudských práv alebo ochranou práv osôb vrátane práv na základe ostatných právnych aktov Spoločenstva *vrátane* smerníc 2000/43/ES a 2004/113/ES.

zaobchádzania so všetkými osobami bez ohľadu na ich náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek**,** sexuálnu orientáciu ***alebo rod***. Tieto subjekty môžu byť súčasťou agentúr poverených na vnútroštátnej úrovni ochranou ľudských práv alebo ochranou práv osôb vrátane práv na základe ostatných právnych aktov Spoločenstva*, napríklad* smerníc 2000/43/ES a 2004/113/ES.

POSTUP

Názov	Rovnaké zaobchádzanie s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
Referenčné čísla	KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Gestorský výbor	LIBE
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	CULT 2.9.2008
Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko dátum menovania	Lissy Gröner 15.9.2008
Prerokovanie vo výbore	1.12.2008
Dátum prijatia	20.1.2009
Výsledok záverečného hlasovania	+: 25 –: 1 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Maria Badia i Cutchet, Ivo Belet, Guy Bono, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Vasco Graça Moura, Lissy Gröner, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Mikel Irujo Amezaga, Ramona Nicole Mănescu, Manolis Mavrommatis, Ljudmila Novak, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Pál Schmitt, Hannu Takkula, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Gyula Hegyi, Nina Škottová, László Tőkés, Ewa Tomaszewska, Cornelis Visser
Náhradníčka (čl. 178 ods. 2) prítomná na záverečnom hlasovaní	Maria Berger

13.2.2009

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVNE VECI

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

k návrhu smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Monica Frassoni

STRUČNÉ ODÔVODNENIE

V tomto návrhu smernice sa ustanovuje všeobecný rámec pre boj proti diskriminácii na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania aj v iných oblastiach než v zamestnaní a povolaní. Návrh smernice vychádza zo smerníc 2000/43/ES, 2000/78/ES a 2004/113/ES a stanovuje v rámci Európskej únie jednotnú minimálnu úroveň ochrany osôb, ktoré sú obeťou diskriminácie.

Zámerom tohto stanoviska je iba spresniť niektoré body, nie meniť podstatu návrhu smernice. Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko považuje za problematický článok 3 odsek 2 návrhu smernice, ktorý hovorí, že „touto smernicou nie sú dotknuté vnútroštátne predpisy o manželskom alebo rodinnom stave a reprodukčných právach", keďže jasne nedefinuje rozsah pôsobnosti predpisov Spoločenstva a vnútroštátnych predpisov. Pojem „reprodukčné práva" tiež nie je primeraný. Príslušný výbor požiadal právne oddelenie Európskeho parlamentu o právne stanovisko k obom uvedeným bodom. Právne stanovisko je zatiaľ vo fáze prípravy. Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko bude pozorne sledovať diskusiu prebiehajúcu vo výbore zodpovednom za tieto otázky.

POZMEŇUJÚCE A DOPLŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre právne veci vyzýva Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
a) sa vopred stanovia opatrenia vrátane primeraných úprav a prispôsobení, ktoré sú potrebné nato, aby sa osobám so zdravotným postihnutím umožnil účinný prístup k sociálnej ochrane, sociálnym výhodám, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a ***prístup k tovaru a službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti vrátane bývania a dopravy, a ich poskytovanie***. Takéto opatrenia by nemali predstavovať nadmerné zaťaženie, ani vyžadovať zásadnú zmenu sociálnej ochrany, sociálnych výhod, zdravotnej starostlivosti, vzdelávania alebo daného tovaru alebo služieb, alebo vyžadovať poskytnutie ich alternatív,	a) sa vopred stanovia opatrenia vrátane primeraných úprav a prispôsobení, ktoré sú potrebné nato, aby sa osobám so zdravotným postihnutím umožnil účinný prístup k sociálnej ochrane, sociálnym výhodám, zdravotnej starostlivosti a vzdelávaniu***;*** takéto opatrenia by nemali predstavovať nadmerné zaťaženie, ani vyžadovať zásadnú zmenu sociálnej ochrany, sociálnych výhod, zdravotnej starostlivosti, vzdelávania alebo daného tovaru alebo služieb, alebo vyžadovať poskytnutie ich alternatív,

Odôvodnenie

Nie je možné vopred predvídať všetky potrebné stavebné opatrenia. Predovšetkým nie je možné odhadnúť, ktoré opatrenia predstavujú neprimerané zaťaženie. V tomto zmysle neposkytuje ods. 4 žiadnu právnu istotu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh smernice
Článok 7 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Členské štáty zabezpečia, aby súdne a/alebo správne postupy na presadenie povinností podľa tejto smernice vrátane zmierovacích postupov, ak sa považujú za vhodné, boli dostupné všetkým osobám, ktoré sa považujú za ukrivdené, pretože sa v súvislosti s nimi neuplatnila zásada rovnakého zaobchádzania, aj po skončení vzťahu, v rámci ktorého údajne došlo k diskriminácii.	1. Členské štáty zabezpečia, aby súdne a/alebo správne postupy na presadenie povinností podľa tejto smernice vrátane zmierovacích postupov, ak sa považujú za vhodné, boli ***skutočne*** dostupné všetkým osobám, ktoré sa považujú za ukrivdené, pretože sa v súvislosti s nimi neuplatnila zásada rovnakého zaobchádzania, aj po skončení vzťahu, v rámci ktorého údajne došlo k diskriminácii.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh smernice
Článok 10

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Členské štáty zabezpečia, aby sa s ustanoveniami prijatými podľa tejto smernice spolu s príslušnými platnými ustanoveniami, oboznámili vhodnými prostriedkami dotknuté osoby na celom ich území.	Členské štáty zabezpečia, aby sa s ustanoveniami prijatými podľa tejto smernice spolu s príslušnými platnými ustanoveniami, oboznámili vhodnými prostriedkami, ***okrem iného internetom,*** dotknuté osoby na celom ich území.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh smernice
Článok 12

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Článok 12	***vypúšťa sa***
Subjekty na podporu rovnakého zaobchádzania	
1. Členské štáty ustanovia subjekt alebo subjekty na podporu rovnakého zaobchádzania so všetkými osobami bez ohľadu na ich náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu. Tieto subjekty môžu byť súčasťou agentúr poverených na vnútroštátnej úrovni ochranou ľudských práv alebo ochranou práv osôb vrátane práv na základe ostatných právnych aktov Spoločenstva vrátane smerníc 2000/43/ES a 2004/113/ES.	
2. Členské štáty zabezpečia, aby právomoci týchto subjektov zahŕňali:	
– bez toho, aby bolo dotknuté právo obetí a združení, organizácií alebo iných právnických osôb, ktoré sú uvedené v článku 7 ods. 2, poskytovanie nezávislej pomoci obetiam diskriminácie pri	

podávaní žaloby z dôvodov diskriminácie,

– vykonávanie nezávislých prieskumov týkajúcich sa diskriminácie,

– uverejňovanie nezávislých správ a prípravu odporúčaní v súvislosti s akoukoľvek otázkou spojenou s takouto diskrimináciou.

Odôvodnenie

Návrh Komisie je v rozpore so zásadou subsidiarity. Prijímanie opatrení, ktoré podporujú realizáciu zásady rovnakého zaobchádzania, je povinnosťou členských štátov. Z toho dôvodu sa členské štáty musia rozhodnúť, či určia orgán na podporu rovnakého zaobchádzania a aké budú jeho právomoci.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

Návrh smernice
Článok 16 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Najneskôr do ... a potom vždy po piatich rokoch členské štáty ***a vnútroštátne subjekty pre rovnaké zaobchádzanie*** oznámia Komisii všetky informácie potrebné nato, aby Komisia vypracovala správu o uplatňovaní tejto smernice pre Európsky parlament a Radu.	1. Najneskôr do ... a potom vždy po piatich rokoch členské štáty oznámia Komisii všetky informácie potrebné nato, aby Komisia vypracovala správu o uplatňovaní tejto smernice pre Európsky parlament a Radu.

Odôvodnenie

Návrh Komisie je v rozpore so zásadou subsidiarity. Prijímanie opatrení, ktoré podporujú realizáciu zásady rovnakého zaobchádzania, je povinnosťou členských štátov. Členské štáty preto musia zaslať príslušnú správu Komisii.

POSTUP

Názov	Rovnaké zaobchádzanie s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
Referenčné čísla	KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Gestorský výbor	LIBE
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	JURI 23.9.2008
Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko dátum menovania	Monica Frassoni 22.9.2008
Prerokovanie vo výbore	20.1.2009
Dátum prijatia	12.2.2009
Výsledok záverečného hlasovania	+: 15 –: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Alin Lucian Antochi, Monica Frassoni, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Alain Lipietz, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Rainer Wieland, Jaroslav Zvěřina
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Sharon Bowles, Brian Crowley, Jean-Paul Gauzès, Kurt Lechner, Georgios Papastamkos

11.2.2009

STANOVISKO VÝBORU PRE PRÁVA ŽIEN A RODOVÚ ROVNOSŤ

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

k návrhu smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
(KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Donata Gottardi

POZMEŇUJÚCE A DOPLŇUJÚCE NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do svojej správy tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 1

Návrh smernice
Názov

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Návrh smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek ***alebo*** sexuálnu orientáciu	Návrh smernice Rady o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek, sexuálnu orientáciu ***alebo rod***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 2

Návrh smernice
Odôvodnenie 3

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(3) Touto smernicou sa dodržiavajú základné práva a sledujú základné zásady uznávané najmä Chartou základných práv Európskej únie. ***V článku 10 charty sa uznáva právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania. Článok 21 zakazuje diskrimináciu vrátane diskriminácie na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie; a článok 26 uznáva právo osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia určené na zabezpečenie ich nezávislosti.***	(3) Touto smernicou sa dodržiavajú základné práva a sledujú základné zásady uznávané najmä ***Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd Rady Európy, a najmä jeho článkami 9 a 10 a*** Chartou základných práv Európskej únie***, a to najmä jej článkom 10, článkom 12 ods. 2 a článkami 21 a 26.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 3

Návrh smernice
Odôvodnenie 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(4) Európske roky ľudí so zdravotným postihnutím (2003), rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) a medzikultúrneho dialógu (2008) zvýraznili pretrvávanie diskriminácie, ale aj výhody rozmanitosti.	(4) Európske roky ľudí so zdravotným postihnutím (2003), rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) a medzikultúrneho dialógu (2008) zvýraznili pretrvávanie ***priamej a nepriamej diskriminácie, viacnásobnej diskriminácie a diskriminácie na základe vzťahu s určitou osobou***, ale aj výhody rozmanitosti.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 4

Návrh smernice
Odôvodnenie 8

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(8) Spoločenstvo prijalo ***tri právne nástroje*** na základe článku 13 ods. 1	(8) Spoločenstvo prijalo ***súbor smerníc*** na základe článku 13 ods. 1 Zmluvy o ES na

Zmluvy o ES na predchádzanie a boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasového a etnického pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku a sexuálnej orientácie. Tieto ***nástroje*** preukázali význam legislatívy v boji proti diskriminácii. Najmä v smernici 2000/78/ES sa ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku a sexuálnej orientácie. Medzi členskými štátmi však pretrvávajú rozdiely, pokiaľ ide o rozsah a formu ochrany pred diskrimináciou z týchto dôvodov mimo oblasti zamestnania.	predchádzanie a boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasového a etnického pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku a sexuálnej orientácie. Tieto ***smernice*** preukázali význam legislatívy v boji proti diskriminácii. Najmä v smernici 2000/78/ES sa ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku a sexuálnej orientácie. Medzi členskými štátmi však pretrvávajú rozdiely, pokiaľ ide o rozsah a formu ochrany pred diskrimináciou z týchto dôvodov mimo oblasti zamestnania.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 5

Návrh smernice
Odôvodnenie 8

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(8) Spoločenstvo prijalo tri právne nástroje na základe článku 13 ods. 1 Zmluvy o ES na predchádzanie a boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasového a etnického pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku a sexuálnej orientácie. Tieto nástroje preukázali význam legislatívy v boji proti diskriminácii. Najmä v smernici 2000/78/ES sa ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku a sexuálnej orientácie. Medzi členskými štátmi však pretrvávajú rozdiely, pokiaľ ide o rozsah a formu ochrany pred diskrimináciou z týchto dôvodov mimo oblasti zamestnania.	(8) Spoločenstvo prijalo tri právne nástroje na základe článku 13 ods. 1 Zmluvy o ES na predchádzanie a boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasového a etnického pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku***, rodu*** a sexuálnej orientácie. Tieto nástroje preukázali význam legislatívy v boji proti diskriminácii. Najmä v smernici 2000/78/ES sa ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolaní na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku***, rodu***, pohlavia a sexuálnej orientácie. Medzi členskými štátmi však pretrvávajú rozdiely, pokiaľ ide o rozsah a formu ochrany pred diskrimináciou z týchto dôvodov mimo oblasti zamestnania.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 6

Návrh smernice
Odôvodnenie 9

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(9) Právne predpisy by preto mali zakazovať diskrimináciu na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku ***alebo*** sexuálnej orientácie vo viacerých oblastiach mimo trhu práce, ako je sociálna ochrana, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie ***vrátane bývania***. Mali by ustanoviť opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k týmto oblastiam ***pre ľudí so zdravotným postihnutím.***	(9) Právne predpisy by preto mali zakazovať ***priamu, nepriamu alebo viacnásobnú diskrimináciu alebo diskrimináciu na základe vzťahu s určitou osobou,*** na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie ***alebo rodu*** vo viacerých oblastiach mimo trhu práce, ako je sociálna ochrana, vzdelávanie a prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie, ***ako napr. bývanie, doprava a združenia***. Mali by ustanoviť opatrenia na zabezpečenie rovnakého prístupu k týmto oblastiam ***pre osoby s osobitným náboženstvom alebo vierou, zdravotne postihnuté osoby, osoby určitého veku alebo s osobitnou sexuálnou orientáciou, alebo kombináciu týchto charakteristík a osoby, ktoré sú s nimi spojené***.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7

Návrh smernice
Odôvodnenie 11

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(11) ***Touto smernicou*** by nemali byť dotknuté právomoci členských štátov v oblastiach vzdelávania, sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti. ***Nemali by byť ňou dotknuté*** ani základné úlohy a rozsiahle právomoci členských štátov, pokiaľ ide o poskytovanie, zadávanie a organizovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu.	(11) ***Cieľom tejto smernice je bojovať proti diskriminácii a zabezpečiť proces začleňovania a integrácie. Týmto*** by nemali byť dotknuté právomoci členských štátov v oblastiach vzdelávania, sociálneho zabezpečenia a zdravotnej starostlivosti, ani základné úlohy a rozsiahle právomoci členských štátov, pokiaľ ide o poskytovanie, zadávanie a organizovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 8

Návrh smernice
Odôvodnenie 12

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(12) Diskriminácia zahŕňa priamu a nepriamu diskrimináciu, obťažovanie, pokyny na diskrimináciu a odmietnutie primeraného prispôsobenia.	(12) Diskriminácia zahŕňa priamu a nepriamu diskrimináciu, ***viacnásobnú diskrimináciu, diskrimináciu na základe vzťahu s určitou osobou,*** obťažovanie***, najmä sexuálne***, pokyny na diskrimináciu a odmietnutie primeraného prispôsobenia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 9

Návrh smernice
Odôvodnenie 12a (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(12a) K diskriminácii môže dochádzať na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie danej osoby alebo na základe kombinácie týchto charakteristík alebo pretože daná osoba údajne vyznáva osobitné náboženstvo alebo vieru, je zdravotne postihnutá, má určitý vek alebo osobitnú sexuálnu orientáciu alebo je spojená alebo je údajne spojená s takouto osobou.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 10

Návrh smernice
Odôvodnenie 13

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(13) Pri vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu by sa Spoločenstvo malo zamerať v súlade s článkom 3 ods. 2 Zmluvy o ES na	(13) Pri vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek***, rod*** alebo sexuálnu orientáciu by sa Spoločenstvo malo zamerať v súlade s článkom 3 ods. 2

odstránenie nerovností a na podporu rovnosti medzi mužmi a ženami, najmä preto, že ženy sú často obeťami viacnásobnej diskriminácie.	Zmluvy o ES na odstránenie nerovností a na podporu rovnosti medzi mužmi a ženami, najmä preto, že ženy sú často obeťami viacnásobnej diskriminácie ***a diskriminácie na základe vzťahu s určitou osobou.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 11

Návrh smernice
Odôvodnenie 14

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(14) Posudzovanie skutočností, na základe ktorých možno predpokladať, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii, by malo byť naďalej záležitosťou vnútroštátnych súdnych alebo iných príslušných orgánov v súlade s pravidlami alebo praxou vyplývajúcimi z vnútroštátnych právnych predpisov. V takýchto pravidlách sa môže najmä stanoviť, aby sa nepriama diskriminácia zisťovala všetkými prostriedkami aj na základe štatistického zisťovania.	(14) Posudzovanie skutočností, na základe ktorých možno predpokladať, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii, ***viacnásobnej diskriminácii alebo diskriminácii na základe vzťahu s určitou osobou,*** by malo byť naďalej záležitosťou vnútroštátnych súdnych alebo iných príslušných orgánov v súlade s pravidlami alebo praxou vyplývajúcimi z vnútroštátnych právnych predpisov***, ako aj Súdneho dvora Európskych spoločenstiev.*** V takýchto pravidlách sa môže najmä stanoviť, aby sa nepriama diskriminácia zisťovala všetkými prostriedkami aj na základe štatistického zisťovania.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 12

Návrh smernice
Odôvodnenie 15

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(15) Pri poskytovaní poisťovacích, bankových a ostatných finančných služieb sa používajú poistno-matematické a rizikové faktory týkajúce sa zdravotného postihnutia a veku. *Ak sa ukáže, že tieto faktory sú kľúčové pre posúdenie rizika, nemali by sa pokladať za diskriminačné*.	(15) Pri poskytovaní poisťovacích, bankových a ostatných finančných služieb sa používajú poistno-matematické a rizikové faktory týkajúce sa zdravotného postihnutia a veku. *Nemali by sa pokladať za diskriminačné* ***len v prípadoch,*** *ak sa ukáže, že tieto faktory sú kľúčové pre posúdenie rizika,* ***a nevyvolajú neprimeraný alebo neopodstatnený rozdiel***

v zaobchádzaní.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 13

Návrh smernice
Odôvodnenie 16

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(16) Všetci jednotlivci požívajú slobodu uzatvárať zmluvy vrátane slobody vybrať si zmluvného partnera na transakciu. Táto smernica by sa nemala uplatňovať na hospodárske transakcie uskutočňované jednotlivcami, pre ktorých tieto transakcie nepredstavujú ich odbornú alebo obchodnú činnosť.	***vypúšťa sa***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 14

Návrh smernice
Odôvodnenie 17

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(17) Popri zákaze diskriminácie je dôležité, aby sa dodržiavali ostatné základné práva a slobody vrátane ochrany súkromného a rodinného života ***a transakcie vykonané v tejto súvislosti,*** a sloboda náboženského vyznania a združovania. ***Touto smernicou nie sú dotknuté vnútroštátne právne predpisy o manželskom alebo rodinnom stave vrátane reprodukčných práv.*** Nie je ***ňou*** dotknutá ani sekulárna povaha štátu, štátnych inštitúcií alebo orgánov, či vzdelávania.	(17) Popri zákaze diskriminácie je dôležité, aby sa dodržiavali ostatné základné práva a slobody vrátane ochrany súkromného a rodinného života a sloboda náboženského vyznania a združovania. Touto smernicou nie je dotknutá sekulárna povaha štátu, štátnych inštitúcií alebo orgánov, či vzdelávania. ***Uplatňuje sa tiež na registrované partnerstvá a civilné zväzky, ak sú uznané vo vnútroštátnom práve členských štátov, a na sociálne výhody, ktoré z toho vyplývajú.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 15

Návrh smernice
Odôvodnenie 18

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*

(18) Členské štáty sú zodpovedné za organizáciu a obsah systémov vzdelávania. V oznámení Komisie o spôsobilostiach pre 21. storočie: Agenda pre európsku spoluprácu v školstve sa upozorňuje, že je potrebné venovať osobitnú pozornosť znevýhodneným deťom a tým, ktoré majú osobitné vzdelávacie potreby. Vnútroštátny právny predpis môže stanoviť rozdiely v prístupe do náboženských vzdelávacích inštitúcií. Členské štáty môžu tiež povoliť alebo zakázať nosenie alebo zobrazovanie náboženských symbolov v školách.

(18) Členské štáty sú zodpovedné za organizáciu a obsah systémov vzdelávania. V oznámení Komisie o spôsobilostiach pre 21. storočie: Agenda pre európsku spoluprácu v školstve sa upozorňuje, že je potrebné venovať osobitnú pozornosť znevýhodneným deťom a tým, ktoré majú osobitné vzdelávacie potreby. Vnútroštátny právny predpis môže stanoviť rozdiely v prístupe do náboženských vzdelávacích inštitúcií ***pod podmienkou, že tieto rozdiely sú potrebné a primerané a neporušujú právo na vzdelanie.*** Členské štáty môžu tiež povoliť alebo zakázať nosenie alebo zobrazovanie náboženských symbolov v školách.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 16

Návrh smernice
Odôvodnenie 19

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(19) Európska únia vo svojom vyhlásení č. 11 o právnom postavení cirkví a nekonfesných organizácií, ktoré je prílohou Záverečného aktu Amsterdamskej zmluvy, výslovne uznala, že rešpektuje a nepredpisuje právne postavenie cirkví a náboženských združení alebo spoločenstiev upravené vnútroštátnymi právnymi predpismi členských štátov a že rovnako rešpektuje postavenie filozofických a nekonfesných organizácií. Opatrenia umožňujúce osobám so zdravotným postihnutím účinný nediskriminačný prístup k oblastiam, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, zohrávajú dôležitú úlohy pri zabezpečovaní úplnej rovnosti v praxi. Okrem toho v niektorých prípadoch sa môžu vyžadovať individuálne opatrenia, pokiaľ ide o primerané prispôsobenie, aby sa zabezpečil takýto prístup. ***V žiadnom prípade sa nevyžadujú opatrenia, ktoré by predstavovali nadmerné zaťaženie***. ***Pri posudzovaní, či je zaťaženie nadmerné, by***	(19) Európska únia vo svojom vyhlásení č. 11 o právnom postavení cirkví a nekonfesných organizácií, ktoré je prílohou Záverečného aktu Amsterdamskej zmluvy, výslovne uznala, že rešpektuje a nepredpisuje právne postavenie cirkví a náboženských združení alebo spoločenstiev upravené vnútroštátnymi právnymi predpismi členských štátov a že rovnako rešpektuje postavenie filozofických a nekonfesných organizácií. Opatrenia umožňujúce osobám so zdravotným postihnutím***, ako aj osobám, ktoré sa o ne starajú alebo sú s nimi spojené,*** účinný nediskriminačný prístup k oblastiam, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní úplnej rovnosti v praxi. Okrem toho v niektorých prípadoch sa môžu vyžadovať individuálne opatrenia, pokiaľ ide o primerané prispôsobenie, aby sa zabezpečil takýto prístup. ***Rovnako, pokiaľ ide o vek, mal by sa prostredníctvom primeraných akcií***

sa malo zobrať do úvahy niekoľko faktorov vrátane veľkosti, zdrojov, a charakteru organizácie. Zásada primeraného prispôsobenia a nadmerné zaťaženie sa ustanovili v smernici 2000/78/ES a v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.	***zabezpečiť skutočný a nediskriminačný prístup pre neplnoleté osoby alebo osoby vo vysokom veku, ako aj pre o osoby, ktoré sa o ne starajú najmä odstránením fyzických prekážok predovšetkým vo verejných budovách a prostriedkoch hromadnej dopravy.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 17

Návrh smernice
Odôvodnenie 21

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(21) Zákaz diskriminácie by sa nemal dotknúť zachovania alebo prijatia opatrení zo strany členských štátov, ktorých účelom je zamedziť alebo kompenzovať nevýhody, ktoré ***utrpela skupina osôb určitého náboženského vyznania alebo viery***, *zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie*. ***Takýmito opatreniami sa môžu povoliť organizácie osôb*** určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku ***alebo*** sexuálnej orientácie, ak ich hlavným cieľom je podpora osobitných potrieb týchto osôb.	(21) Zákaz diskriminácie by sa nemal dotknúť zachovania alebo prijatia opatrení zo strany členských štátov, ktorých účelom je zamedziť alebo kompenzovať nevýhody, ktoré ***utrpeli osoby, ktoré vyznávajú osobitné náboženské vyznanie alebo vieru***, *sú zdravotne postihnuté, majú určitý vek alebo osobitnú sexuálnu orientáciu* ***alebo osoby s kombináciou týchto charakteristík a osoby, ktoré sú s nimi spojené. Tieto opatrenia môžu byť sprevádzané inými opatreniami s cieľom propagovať rovnosť v zaobchádzaní a rovnosť príležitostí, na základe rodového rozmeru a pozitívnych akcií, ktorých cieľom je uspokojiť osobitné potreby osôb, alebo kategórie osôb, ktoré vzhľadom na svoju charakteristiku pociťujú potrebu štruktúr, služieb alebo pomoci, ktorú iné osoby nepotrebujú. Takéto opatrenia sprevádza vytvorenie nezávislých organizácií zastupujúcich osoby*** určitého náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie ***alebo rodu,*** ak ich hlavným cieľom je podpora osobitných potrieb týchto osôb.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 18

Návrh smernice
Odôvodnenie 23

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(23) Osoby, ktoré boli diskriminované z dôvodu svojho náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie, by mali mať k dispozícii primerané prostriedky právnej ochrany. S cieľom zabezpečiť účinnejšiu úroveň ochrany by združenia, organizácie a iné právne subjekty mali byť splnomocnené zúčastňovať sa na konaní, aj v mene alebo na podporu každej obete bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne rokovacie poriadky týkajúce sa zastupovania a obhajoby na súdoch.	(23) Osoby, ktoré boli ***priamo, nepriamo, viacnásobne alebo na základe vzťahu s určitou osobou*** diskriminované z dôvodu svojho náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie ***alebo rodu***, by mali mať k dispozícii primerané prostriedky právnej ochrany. S cieľom zabezpečiť účinnejšiu úroveň ochrany by združenia, organizácie a iné právne subjekty mali byť splnomocnené zúčastňovať sa na konaní, aj v mene alebo na podporu každej obete bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne rokovacie poriadky týkajúce sa zastupovania a obhajoby na súdoch.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 19

Návrh smernice
Odôvodnenie 24

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(24) Pravidlá o dôkaznom bremene sa musia prispôsobiť, ak ide na prvý pohľad o prípad diskriminácie, a aby sa účinne uplatňovala zásada rovnakého zaobchádzania, je potrebné presunúť ***dôkazné*** bremeno na žalovaného***, keď je takáto diskriminácia dokázaná***. ***Nie je však na žalovanom, aby dokazoval, že žalobca vyznáva určité náboženstvo alebo vieru alebo má určité zdravotné postihnutie, určitý vek alebo určitú sexuálnu orientáciu.***	(24) Pravidlá o dôkaznom bremene sa musia prispôsobiť, ak ide na prvý pohľad o prípad diskriminácie, a aby sa účinne uplatňovala zásada rovnakého zaobchádzania, je potrebné presunúť bremeno ***poskytnutia dostatočného dôkazu*** na žalovaného. ***Členské štáty môžu pre žalobcu prijať priaznivejšie ustanovenia.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 20

Návrh smernice
Odôvodnenie 26

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(26) Vo svojom uznesení o nadviazaní na Európsky rok rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) Rada vyzvala na plnú účasť občianskej spoločnosti, vrátane organizácií zastupujúcich ľudí ohrozených rizikom diskriminácie, sociálnych partnerov a zúčastnených strán na návrhu politík a programov zameraných na predchádzanie diskriminácii a podporu rovnosti a rovnakých príležitostí na európskej aj vnútroštátnej úrovni.	(26) Vo svojom uznesení o nadviazaní na Európsky rok rovnakých príležitostí pre všetkých (2007) Rada vyzvala na plnú účasť občianskej spoločnosti, vrátane organizácií zastupujúcich ľudí ohrozených rizikom diskriminácie, sociálnych partnerov a zúčastnených strán na návrhu politík a programov zameraných na predchádzanie diskriminácii a podporu rovnosti a rovnakých príležitostí na európskej aj vnútroštátnej úrovni. ***Preto Komisia a členské štáty zabezpečia, aby prostredníctvom informačných a tlačových kampaní, ktorých cieľom je tiež boj proti stereotypom, boli široká verejnosť a príslušné osoby všetkými vhodnými, primeranými a dostupnými spôsobmi (akým je posunková reč pre nepočujúcich alebo špeciálne webové stránky pre zrakovo postihnuté osoby) oboznámené s ustanoveniami tejto smernice, ako aj s tými, ktoré už platia v tejto oblasti.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 21

Návrh smernice
Odôvodnenie 27

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(27) Zo skúseností pri uplatňovaní smerníc 2000/43/ES a 2004/113/ES vyplýva, že ochrana pred diskrimináciou na základe dôvodov, na ktoré sa vzťahuje táto smernica by sa posilnila, ak by v každom členskom štáte existoval *subjekt alebo subjekty* kompetentné analyzovať aktuálne problémy, skúmať možné riešenia a poskytovať konkrétnu pomoc obetiam.	(27) Zo skúseností pri uplatňovaní smerníc 2000/43/ES a 2004/113/ES vyplýva, že ochrana pred diskrimináciou na základe dôvodov, na ktoré sa vzťahuje táto smernica by sa posilnila, ak by v každom členskom štáte existoval ***nezávislý*** *orgán alebo orgány* ***rozdelené podľa rôznych diskriminačných faktorov*** kompetentné analyzovať aktuálne problémy, skúmať možné riešenia, ***poskytnúť odbornú prípravu a informácie*** a poskytovať konkrétnu pomoc obetiam ***vrátane prípadov viacnásobnej diskriminácie tým,***

	že osobe, ktorá má pocit, že je obeťou viacnásobnej diskriminácie, poskytne možnosť výberu subjektu, na ktorý sa obráti, a najmä, aby ho poverila konať v jeho mene v rámci súdnych a administratívnych postupov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 22

Návrh smernice
Odôvodnenie 29

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
(29) Členské štáty by mali zaviesť účinné, primerané a odradzujúce sankcie pre prípady porušenia povinností vyplývajúcich z tejto smernice.	(29) Členské štáty by mali zaviesť účinné, primerané a odradzujúce sankcie***, ktoré ukončia diskriminačné správanie a odstránenie jeho následkov,*** pre prípady porušenia povinností vyplývajúcich z tejto smernice.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 23

Návrh smernice
Článok 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
V tejto smernici sa ustanovuje rámec pre boj proti diskriminácii na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku ***alebo*** sexuálnej orientácie s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania aj v iných oblastiach než v zamestnaní a povolaní.	V tejto smernici sa ustanovuje rámec pre boj proti diskriminácii na základe náboženského vyznania alebo viery, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie ***alebo rodu vrátane viacnásobnej diskriminácie alebo diskriminácie založenej na vzťahu k určitej osobe*** s cieľom zaviesť v členských štátoch uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania aj v iných oblastiach než v zamestnaní a povolaní.

Odôvodnenie

Mal by sa uviesť prípad viacnásobnej diskriminácie, pretože sexizmus sa nachádza vo všetkých motívoch diskriminácie a diskrimináciou na základe vzťahu k určitej osobe sú postihnuté najmä ženy.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 24

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Na účely tejto smernice sa pod pojmom „zásada rovnakého zaobchádzania“ rozumie, že nemá existovať žiadna priama alebo nepriama diskriminácia založená na ktoromkoľvek z dôvodov uvedených v článku 1.	1. Na účely tejto smernice sa pod pojmom "zásada rovnakého zaobchádzania" rozumie, že nemá existovať žiadna priama, nepriama alebo ***viacnásobná diskriminácia alebo diskriminácia založená na vzťahu k určitej osobe*** alebo na ktoromkoľvek z dôvodov uvedených v článku 1.

Odôvodnenie

Je nutné zaviesť pojem viacnásobnej diskriminácie a diskriminácie na základe vzťahu k určitej osobe, aby sa mohli účinne vyriešiť prípady, v ktorých sa stretávajú dve alebo aj viac foriem diskriminácie, a obeť je tak zraniteľnejšia a má väčšie problémy v prípade použitia opravných prostriedkov.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 25

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 2 – písmeno a

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
a) o priamu diskrimináciu ide, ak sa ***z niektorého*** z dôvodov uvedených v článku 1 zaobchádza s jednou osobou nepriaznivejšie ako sa v porovnateľnej situácii zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou;	a) o priamu diskrimináciu ide, ak sa z ***jedného z viacerých*** z dôvodov uvedených v článku 1 zaobchádza s jednou osobou nepriaznivejšie ako sa v porovnateľnej situácii zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou;

Odôvodnenie

V prípade priamej diskriminácie je potrebné zaviesť pojem viacnásobnej diskriminácie, ktorá je definovaná nižšie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 26

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 2 – písmeno b

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
b) o nepriamu diskrimináciu ide, ak by v dôsledku navonok neutrálneho predpisu, kritéria alebo zvyklosti bola znevýhodnená osoba určitého náboženského vyznania alebo viery, určitého zdravotného postihnutia, určitého veku alebo určitej sexuálnej orientácie v porovnaní s inými osobami v prípade, že uvedený predpis, kritérium alebo zvyklosť nie je objektívne odôvodnený legitímnym cieľom a prostriedky na jeho dosiahnutie sú primerané a nevyhnutné.	b) o nepriamu diskrimináciu ide, ak by v dôsledku navonok neutrálneho predpisu, kritéria alebo zvyklosti bola znevýhodnená osoba osobitného náboženského vyznania alebo viery, určitého zdravotného postihnutia, určitého veku, osobitnej sexuálnej orientácie ***alebo rodu alebo s kombináciou týchto charakteristík alebo osoba, ktorá je s ňou spojená,*** v porovnaní s inými osobami okrem prípadu, že uvedený predpis, kritérium alebo zvyklosť je objektívne odôvodnený legitímnym cieľom a prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa sú primerané a nevyhnutné, ***existuje diskriminácia na základe vzťahu s určitou osobou, ak osoba znáša negatívne dôsledky skutočnosti, že je v priamom vzťahu s osobou s osobitným náboženským vyznaním alebo vierou, zdravotným postihnutím, určitého veku alebo s osobitnou sexuálnou orientáciou***. ***K diskriminácii na základe vzťahu dochádza vtedy, keď ide o osoby, ktoré sú viazané citovými vzťahmi, alebo sú údajne takto viazané, bez toho, aby museli s takouto osobou bývať a nezávisle od právneho uznania manželského alebo príbuzenského vzťahu s osobami s osobitným náboženským vyznaním alebo vierou, zdravotným postihnutím, určitého veku alebo s osobitnou sexuálnou orientáciou.***

Odôvodnenie

Je dôležité zaradiť do definície nepriamej diskriminácie pojem viacnásobnej diskriminácie a pojem diskriminácie na základe vzťahu s určitou osobou, ktoré sa týkajú osôb spojených s obeťami diskriminácie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 27

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 2 – písmeno ba (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	ba) o viacnásobnú diskrimináciu ide v prípade, že je založená na kombinácii jedného alebo viacerých dôvodov uvedených v článkoch 12 a 13 Zmluvy o ES.

Odôvodnenie

Medzi definície uvedené v tejto smernici je potrebné zaradiť aj definíciu viacnásobnej diskriminácie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 28

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 2 – písmeno bb (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	(bb) o diskrimináciu na základe vzťahu s určitou osobou ide v prípade, že osoba znáša negatívne dôsledky skutočnosti, že je v priamom vzťahu s osobou s osobitným náboženským vyznaním alebo vierou, zdravotným postihnutím, určitého veku alebo s osobitnou sexuálnou orientáciou. Diskrimináciou na základe vzťahu s určitou osobou sú postihnuté osoby, ktoré sú viazané citovými vzťahmi, alebo sú údajne takto viazané, bez toho, aby museli s takouto osobou bývať, a nezávisle od právneho uznania manželského alebo príbuzenského vzťahu s osobami s osobitným náboženským vyznaním alebo vierou, zdravotným postihnutím, určitého veku alebo s osobitnou sexuálnou orientáciou.

Odôvodnenie

Je potrebné definovať diskrimináciu na základe vzťahu s určitou osobou.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 29

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 3

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
3. Obťažovanie sa má považovať za formu diskriminácie v zmysle odseku 1, keď k nežiaducemu správaniu súvisiacemu *s* ***niektorým*** z dôvodov podľa článku 1 dochádza s úmyslom alebo účinkom porušenia dôstojnosti osoby a vytvorenia zastrašujúcej, nepriateľskej, zahanbujúcej, ponižujúcej a urážlivej atmosféry.	3. Obťažovanie sa má považovať za formu diskriminácie v zmysle odseku 1, keď k nežiaducemu správaniu súvisiacemu s ***jedným alebo viacerými*** z dôvodov podľa článku 1 dochádza s úmyslom alebo účinkom porušenia dôstojnosti osoby a vytvorenia zastrašujúcej, nepriateľskej, zahanbujúcej, ponižujúcej a urážlivej atmosféry.

Odôvodnenie

V záujme koherencie je vhodné pripomenúť „viacnásobné“ dôvody obťažovania.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 30

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 3a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	3a. Sexuálne obťažovanie sa považuje za diskrimináciu v zmysle odseku 1, pokiaľ dôjde k nežiaducemu správaniu s jazykovým alebo nejazykovým sexuálnym podtextom, ktoré sa prejaví fyzickým spôsobom a ktoré má za cieľ alebo následok narušenie dôstojnosti osoby, a vytvorenie zastrašujúcej, nepriateľskej, zahanbujúcej, ponižujúcej a urážlivej atmosféry.

Odôvodnenie

V tejto smernici je tiež potrebné uviesť sexuálne obťažovanie najmä vo vzťahu s diskrimináciou založenou na sexuálnej orientácii.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 31

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 4

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
4. Pokyn na diskrimináciu osôb z ***ktoréhokoľvek*** z dôvodov podľa článku 1 sa má považovať za diskrimináciu v zmysle odseku 1.	4. Pokyn na diskrimináciu osôb z ***jedného alebo viacerých*** z dôvodov podľa článku 1 sa má považovať za diskrimináciu v zmysle odseku 1.

Odôvodnenie

V záujme koherencie je vhodné pripomenúť „viacnásobné“ dôvody k nabádaniu na diskrimináciu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 32

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 5

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
5. Odmietnutie primeraného prispôsobenia v konkrétnom prípade, *ako sa stanovuje v* článku 4 ods. 1 písm. b) tejto smernice, pokiaľ ide o osoby so zdravotným postihnutím sa pokladá za diskrimináciu v zmysle odseku 1.	5. Odmietnutie primeraného prispôsobenia ***sa považuje za diskrimináciu podľa odseku 1 tak, ako v*** konkrétnom prípade *podľa* článku 4 ods. 1 písm. b) tejto smernice, pokiaľ ide o osoby so zdravotným postihnutím ***alebo osoby, ktoré sú s nimi spojené***.

Odôvodnenie

Je potrebné zabezpečiť koherenciu a aj v tomto prípade uviesť diskrimináciu na základe vzťahu k určitej osobe.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 33

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 6

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
6. Bez ohľadu na odsek 2 môžu členské štáty stanoviť, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak sú v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov odôvodnené legitímnym cieľom, a ak sú prostriedky na dosiahnutie tohto	6. Bez ohľadu na odsek 2 môžu členské štáty stanoviť, že rozdiely v zaobchádzaní z dôvodu veku nie sú diskrimináciou, ak sú v kontexte vnútroštátnych právnych predpisov ***objektívnym a racionálnym*** spôsobom odôvodnené legitímnym cieľom,

cieľa primerané a nevyhnutné. Konkrétne táto smernica nebráni stanoveniu špecifického veku na prístup k sociálnym výhodám, vzdelaniu a určitému tovaru alebo službám.

a ak sú prostriedky na dosiahnutie tohto cieľa primerané a nevyhnutné. Konkrétne táto smernica nebráni stanoveniu špecifického veku na prístup k sociálnym výhodám, vzdelaniu a určitému tovaru alebo službám.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 34

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 7

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
7. Bez ohľadu na odsek 2 členské štáty v oblasti poskytovania finančných služieb môžu povoliť primerané rozdiely v zaobchádzaní, ak je v súvislosti s ***daným produktom*** použitie veku alebo zdravotného postihnutia kľúčovým faktorom pre posúdenie rizika na základe relevantných a presných poistno-matematických alebo štatistických údajov.	7. Bez ohľadu na odsek 2 členské štáty v oblasti poskytovania finančných, ***bankových a poistných*** služieb môžu povoliť primerané rozdiely v zaobchádzaní, ak je ***výhradne*** v súvislosti s ***danými produktmi preukázané, že*** použitie veku alebo zdravotného postihnutia je kľúčovým faktorom pre posúdenie rizika na základe relevantných a presných poistno-matematických alebo štatistických údajov. ***Príslušné členské štáty informujú Komisiu a zabezpečia, aby sa zhromažďovali, uverejňovali a aktualizovali presné a relevantné údaje o používaní veku alebo zdravotného postihnutia ako kľúčového faktora na posúdenie rizika.*** ***Po piatich rokoch od transpozície tejto smernice musia vypracovať hodnotenie, v ktorom zohľadnia správu Komisie a výsledky hodnotenia musia postúpiť Komisii.***

Odôvodnenie

Pokiaľ ide o prístup k finančným, bankovým a poistným službám a ich využitie, je potrebné vyhnúť sa tomu, aby vek alebo zdravotné postihnutie boli dôvodom k neodôvodnenému (nevýhodnému) a diskriminačnému zaobchádzaniu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 35

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 8

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
8. Touto smernicou nie sú dotknuté všeobecné opatrenia stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktoré sú v demokratickej spoločnosti potrebné pre verejnú bezpečnosť, na udržanie verejného poriadku a predchádzanie trestnej činnosti, na ochranu zdravia a ochranu práv a slobôd iných.	8. Touto smernicou nie sú dotknuté všeobecné opatrenia stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktoré sú v demokratickej spoločnosti potrebné ***a primerané*** pre verejnú bezpečnosť, na udržanie verejného poriadku a predchádzanie trestnej činnosti, na ochranu zdravia a ochranu práv a slobôd iných. ***Nie sú ňou dotknuté ani vnútroštátne predpisy, ktoré podporujú rovnosť medzi mužmi a ženami.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 36

Návrh smernice
Článok 2 – odsek 8a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	8a. Táto smernica uznáva, že právo zachovania dôvernosti je nástrojom na boj proti diskriminácii uvedenej v tomto článku.

Odôvodnenie

Je vhodné zdôrazniť, aké je dôležité právo zachovania dôvernosti ako také a ako nástroj boja proti diskriminácii, kým sa spoločnosť nezbaví stereotypov a nepremôže strach z odlišnosti.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 37

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 1 – písmeno d

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
d) prístup k tovaru a iným službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti ***vrátane bývania,*** a ich poskytovanie.	d) prístup k tovaru a iným službám, ktoré sú k dispozícii verejnosti ***ako napr. bývanie a doprava*** a ich poskytovanie ***v prípade, že Spoločenstvo má právomoc pre danú oblasť.***

Odôvodnenie

Bývanie a doprava by sa mali uviesť ako príklad a teda nie vyčerpávajúcim spôsobom.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 38

Návrh smernice
Článok 3 - odsek 1 – pododsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Pododsek d) sa uplatňuje na jednotlivcov, iba ak vykonávajú odbornú alebo obchodnú činnosť.	***Pri uplatňovaní písmena d) sa zabezpečí rešpektovanie súkromia jednotlivcov.***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 39

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 1 – písmeno da (nové)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	da) vstup do združení a podieľanie sa na ich činnosti, ako aj služby, ktoré poskytujú.

Odôvodnenie

Do rozsahu pôsobnosti je potrebné zahrnúť združenia.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 40

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. ***Touto smernicou nie sú dotknuté vnútroštátne právne predpisy o manželskom alebo rodinnom stave a reprodukčných právach.***	2. ***Táto smernica sa bez toho, aby bola dotknutá právomoc členských štátov v otázkach týkajúcich sa manželského alebo rodinného stavu a reprodukčných práv, uplatňuje na registrované partnerstvá a civilné zväzky, ak sú uznané vo vnútroštátnom práve, a na sociálne výhody, ktoré z toho vyplývajú.***

Odôvodnenie

Je dôležité zahrnúť toto ustanovenie, ktoré je v súlade s judikatúrou Súdneho dvora.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 41

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 3

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
3. ***Touto smernicou nie sú dotknuté povinnosti*** členských štátov, ***pokiaľ ide*** o obsah, činnosti a organizáciu ich vzdelávacích systémov ***vrátane*** poskytovania vzdelávania osobám s osobitnými potrebami. Členské štáty môžu stanoviť rozdiely v zaobchádzaní v oblasti prijímania do náboženských vzdelávacích inštitúcií.	3. ***Bez ohľadu na právomoci*** členských štátov ***týkajúce sa vzdelávania, vyučovania a odbornej prípravy, a ich zodpovednosť za*** o obsah, činnosti a organizáciu ich vzdelávacích systémov, ***je cieľom tejto smernice zabezpečiť začlenenie, integráciu a*** poskytovanie vzdelávania s osobitnými potrebami ***zdravotne postihnutým osobám***. Členské štáty môžu stanoviť rozdiely v zaobchádzaní v oblasti prijímania do náboženských vzdelávacích inštitúcií ***pod podmienkou, že tieto rozdiely nepredstavujú diskrimináciu založenú na inom alebo iných dôvodoch a sú potrebné a primerané a neporušujú právo na vzdelanie.***

Odôvodnenie

Je dôležité, aby sa v rozsahu pôsobnosti smernice primeraným spôsobom zohľadnili vzdelávanie, vyučovanie a odborná príprava s cieľom odstrániť diskrimináciu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 42

Návrh smernice
Článok 3 – odsek 5

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
5. Táto smernica sa nevzťahuje na rozdiely v zaobchádzaní z dôvodov štátnej príslušnosti a nemá vplyv na právne predpisy a podmienky, ktoré sa vzťahujú na vstup a pobyt štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti na území členských štátov ani	***vypúšťa sa***

na akékoľvek zaobchádzanie s nimi v súvislosti s právnym postavením dotknutých príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti.

Odôvodnenie

Právne predpisy v tejto oblasti už existujú.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 43

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Rovnaké zaobchádzanie ***s osobami so zdravotným postihnutím***	Rovnaké zaobchádzanie ***a zdravotné postihnutie***
1. S cieľom zaručiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím:	1. S cieľom zaručiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím ***a osobám, ktoré sú s nimi spojené alebo sa o tieto osoby starajú***:

Odôvodnenie

Mala by sa zohľadniť rovnosť zaobchádzania s postihnutými osobami, ako aj osobami, ktoré sa o ne starajú.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 44

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 1 – uvádzacia veta

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. S cieľom zaručiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím:	1. S cieľom zaručiť dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k osobám so zdravotným postihnutím***, pričom postihnutie sa má chápať v súlade s definíciou v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a osôb s chronickými chorobami, ktoré sú začlenené do tejto kategórie:***

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 45

Návrh smernice
Článok 4 – odsek 2a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	2a. Členské štáty zohľadňujú záujmy a potreby rôznych kategórií zdravotne postihnutých osôb tak v závislosti od rôznych druhov zdravotného postihnutia, ako aj ich pohlavia, veku, rasy a etnického pôvodu, ich sexuálnej orientácie a iných faktorov diskriminácie.

Odôvodnenie

Pri skúmaní rovnosti zaobchádzania so zdravotne postihnutými osobami je potrebné zohľadniť všetky faktory, ktoré sa môžu spájať so zdravotným postihnutím, bez ohľadu na to, či sa viažu na všetky zdravotné postihnutia alebo nie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 46

Návrh smernice
Článok 4a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	Článok 4a
	Vek a prístup do budov a k službám
	Členské štáty vytvoria prostredníctvom náležitých akcií, najmä odstránením fyzických prekážok, predovšetkým vo verejných budovách a v prostriedkoch hromadnej dopravy, skutočný nediskriminačný prístup pre neplnoleté osoby alebo osoby vo vysokom veku, ako aj pre osoby, ktoré sa o ne starajú.

Odôvodnenie

V PDN sa určuje povinnosť postupovať primeraným spôsobom s cieľom bojovať proti diskriminácii na základe veku, ktorou sú postihnuté deti a staršie osoby.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 47

Návrh smernice
Článok 5

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
S cieľom zabezpečiť úplnú rovnosť v praxi zásada rovnakého zaobchádzania nebráni žiadnemu členskému štátu zachovávať alebo prijímať osobitné opatrenia na predchádzanie nevýhodám súvisiacim s náboženským vyznaním alebo vierou, zdravotným postihnutím, vekom ***alebo*** sexuálnou orientáciou a na ich kompenzáciu.	S cieľom zabezpečiť úplnú rovnosť v praxi zásada rovnakého zaobchádzania nebráni žiadnemu členskému štátu zachovávať alebo prijímať osobitné opatrenia na predchádzanie nevýhodám súvisiacim s náboženským vyznaním alebo vierou, zdravotným postihnutím, vekom, sexuálnou orientáciou ***alebo rodom*** a na ich kompenzáciu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 48

Návrh smernice
Článok 5 – odsek 1a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	1a. Členské štáty prijímajú opatrenia s cieľom propagovať rovnaké zaobchádzanie a rovnaké príležitosti v súvislosti s rodovým rozmerom, pokiaľ ide o osoby s osobitným náboženským vyznaním alebo vierou, zdravotne postihnuté osoby, osoby určitého veku alebo s osobitnou sexuálnou orientáciou.

Odôvodnenie

Pomocou aktívnej propagácie rovného zaobchádzania je potrebné zabezpečiť účinnosť pozitívnych akcií.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 49

Návrh smernice
Článok 5 – odsek 1b (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	1b. Touto smernicou nie je dotknutá možnosť členských štátov stanoviť preferenčné zaobchádzanie alebo

	pozitívne akcie s cieľom uspokojiť osobitné potreby osôb alebo kategórie osôb, ktoré na základe svojej charakteristiky pociťujú potrebu štruktúr, služieb alebo pomoci, ktoré nie sú potrebné pre iné osoby.

Odôvodnenie

Pomocou aktívnej propagácie rovnakého zaobchádzania a pomocou opatrení prispôsobených osobitným potrebám ľudí je potrebné zabezpečiť účinnosť pozitívnych akcií.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 50

Návrh smernice
Článok 7 – odsek 1b (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	1b. Členské štáty stanovia, že ak sa preukážu viacnásobné príčiny, možno sťažnosť zamietnuť iba v prípade dôvodov alebo ohľadov, ktoré sa dajú uplatniť na všetky príčiny, ktoré sa v sťažnosti uvádzajú. Ak sa ukáže, že ide o jedinú príčinu, sťažnosť sa môže zamietnuť na základe ktoréhokoľvek dôvodu alebo ohľadu týkajúceho sa tejto jedinej príčiny.

Odôvodnenie

Členské štáty by mali poskytnúť možnosť primeraného opravného prostriedku obetiam viacnásobnej diskriminácie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 51

Návrh smernice
Článok 8 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Členské štáty prijmú v súlade so svojimi vnútroštátnymi súdnymi systémami nevyhnutné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby v prípade osôb, ktoré sa cítia	1. Členské štáty prijmú v súlade so svojimi vnútroštátnymi súdnymi systémami nevyhnutné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby v prípade osôb, ktoré sa cítia

poškodené nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania a predložia súdu alebo inému príslušnému subjektu skutočnosti nasvedčujúce tomu, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii, bolo na žalovanom, aby preukázal, že nedošlo k porušeniu ***zásady rovnakého zaobchádzania.***	poškodené nedodržaním zásady rovnakého zaobchádzania a predložia súdu alebo inému príslušnému subjektu skutočnosti nasvedčujúce tomu, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii, bolo na žalovanom, aby preukázal, že nedošlo k porušeniu ***zákazu priamej, nepriamej, viacnásobnej diskriminácie a diskriminácie na základe vzťahu s určitou osobou***.

Odôvodnenie

Cieľom PDN je zakázať aj viacnásobnú diskrimináciu alebo diskrimináciu na základe vzťahu s určitou osobou.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 52

Návrh smernice
Článok 8 – odsek 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
2. Odsek 1 nebráni členským štátom, aby zaviedli pravidlá ***dokazovania***, ktoré sú výhodnejšie pre žalobcov.	2. Odsek 1 nebráni členským štátom, aby zaviedli pravidlá, ktoré sú výhodnejšie pre žalobcov.

Odôvodnenie

Členské štáty by mali mať možnosť prijať ustanovenia týkajúce sa opravného postupu, ktoré sú pre žalobcov výhodnejšie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 53

Návrh smernice
Článok 8 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Členské štáty zabezpečia, aby sa s ustanoveniami prijatými podľa tejto smernice spolu s príslušnými platnými ustanoveniami, oboznámili vhodnými prostriedkami *dotknuté* osoby na celom ***ich*** území.	***Komisia a*** členské štáty zabezpečia, aby sa s ustanoveniami prijatými podľa tejto smernice spolu s príslušnými platnými ustanoveniami, oboznámili všetkými vhodnými, primeranými a dostupnými prostriedkami ***širokú verejnosť, a to prostredníctvom informačných***

a tlačových kampaní zameraných tiež na boj proti stereotypom, a *príslušné* osoby na celom ***európskom*** území.

Odôvodnenie

Využívanie rôznorodých informačných kampaní s primeranými prostriedkami, akými sú posunková reč alebo osobitné webové stránky pre zrakovo postihnuté osoby je vhodné na zabezpečenie informovanosti o zásade rovnakého zaobchádzania, jej dodržiavania a účinného uplatňovania.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 54

Návrh smernice
Článok 11

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
S cieľom podporiť zásadu rovnakého zaobchádzania členské štáty vyzvú k dialógu príslušné zúčastnené strany, najmä mimovládne organizácie, ktoré v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou majú ***legitímny*** záujem podieľať sa na boji proti diskriminácii z dôvodov a v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica.	Členské štáty vyzvú k dialógu príslušné zúčastnené strany, najmä mimovládne organizácie, ktoré v súlade s ich vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou majú záujem podieľať sa na boji proti diskriminácii z dôvodov a v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto smernica ***s cieľom podporiť zásadu rovnakého zaobchádzania a rovnakých príležitostí.***

Odôvodnenie

Členské štáty musia podporovať dialóg medzi zúčastnenými stranami a rozšíriť ho na všetky subjekty, ktoré sa podieľajú na propagácii rovnakého zaobchádzania a rovnakých príležitostí.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 55

Návrh smernice
Článok 12 – odsek 1

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
1. Členské štáty ustanovia *subjekt* alebo *subjekty* na podporu rovnakého zaobchádzania so všetkými osobami bez ohľadu na ich náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek ***alebo***	1. Členské štáty ustanovia ***nezávislý*** *orgán* alebo ***nezávislé*** *orgány* na podporu rovnakého zaobchádzania so všetkými osobami bez ohľadu na ich náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné

sexuálnu orientáciu. Tieto subjekty môžu byť súčasťou agentúr poverených na vnútroštátnej úrovni ochranou ľudských práv alebo ochranou práv osôb vrátane práv na základe ostatných právnych aktov Spoločenstva vrátane smerníc 2000/43/ES a 2004/113/ES.	postihnutie, vek, sexuálnu orientáciu ***alebo rod***. Tieto subjekty môžu byť súčasťou agentúr poverených na vnútroštátnej úrovni ochranou ľudských práv alebo ochranou práv osôb vrátane práv na základe ostatných právnych aktov Spoločenstva vrátane smerníc 2000/43/ES a 2004/113/ES. ***Ak sa na tento účel vytvoria viaceré nezávislé orgány, ktoré sa odlišujú podľa rozličných faktorov diskriminácie, osoba, ktorá sa domnieva, že je obeťou viacnásobnej diskriminácie, má možnosť výberu subjektu, na ktorý sa obráti, najmä, aby ho poverila konať v jeho mene v rámci súdnych a administratívnych postupov; je na tomto orgáne, aby všestranne preskúmal situáciu týkajúcu sa diskriminácie, na ktorú ho upozornili.***

Odôvodnenie

Systém a organizácia subjektov na ochranu rovnosti je potrebné prispôsobiť, aby sa mohol účinne zaoberať prípadmi viacnásobnej diskriminácie.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 56

Návrh smernice
Článok 12 – odsek 2 – zarážka 2

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	– vykonávanie informačných kampaní a odbornú prípravu;

Odôvodnenie

Je potrebné rozšíriť právomoci subjektov na ochranu rovnosti začlenením úloh týkajúcich sa odbornej prípravy a informovania.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 57

Návrh smernice
Článok 13 – písmeno b

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
b) vyhlásia alebo môžu vyhlásiť za neplatné, alebo zmenia a doplnia alebo môžu zmeniť alebo doplniť všetky zmluvné ustanovenia, ***vnútropodnikové pravidlá*** a pravidlá, ktorými sa spravujú ziskové alebo neziskové združenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania.	b) vyhlásia alebo môžu vyhlásiť za neplatné, alebo zmenia a doplnia alebo môžu zmeniť alebo doplniť všetky zmluvné ustanovenia, ***vnútorné pravidlá verejných orgánov a podnikov*** a pravidlá, ktorými sa spravujú ziskové alebo neziskové združenia, ktoré sú v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania.

Odôvodnenie

Ustanovenia na zabezpečenie dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania by sa mali rozšíriť aj na verejné orgány.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 58

Návrh smernice
Článok 14

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
Členské štáty ustanovia pravidlá, pokiaľ ide o sankcie uplatniteľné pri porušení vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice a prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich uplatňovania. Sankcie môžu pozostávať z vyplatenia kompenzácie, ktorá nesmie byť obmedzená stanovením hornej hranice vopred a musí byť účinná, primeraná a odrádzajúca.	Členské štáty ustanovia pravidlá, pokiaľ ide o sankcie uplatniteľné pri porušení vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice a prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich uplatňovania. Sankcie môžu pozostávať z vyplatenia kompenzácie, ktorá nesmie byť obmedzená stanovením hornej hranice vopred a musí byť účinná, primeraná a odrádzajúca ***a priniesť ukončenie diskriminačného správania a odstránenie jeho následkov***.

Odôvodnenie

Aby sa zaistil skutočný súlad so zásadou rovnakého zaobchádzania, je potrebná vhodná definícia uplatňovania sankcií.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 59

Návrh smernice
Článok 16a (nový)

Text predložený Komisiou	*Pozmeňujúci a doplňujúci návrh*
	16a. Komisia do ……. pripraví a začne postup schvaľovania návrhu na koordináciu tejto smernice s platnými smernicami v oblastiach rovnosti príležitostí a predchádzania diskriminácii.

POSTUP

Názov	Rovnaké zaobchádzanie s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu
Referenčné čísla	KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Gestorský výbor	LIBE
Výbor, ktorý predložil stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	FEMM 2.9.2008
Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko dátum menovania	Donata Gottardi 9.10.2008
Dátum prijatia	10.2.2009
Výsledok záverečného hlasovania	+: 15 –: 11 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Urszula Krupa, Roselyne Lefrançois, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Siiri Oviir, Doris Pack, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinská, Anni Podimata, Christa Prets, Teresa Riera Madurell, Eva-Riitta Siitonen, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Corien Wortmann-Kool, Anna Záborská
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Gabriela Creţu, Ana Maria Gomes, Donata Gottardi, Elisabeth Jeggle, Maria Petre

POSTUP

Názov	Rovnaké zaobchádzanie s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu			
Referenčné čísla	KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)			
Dátum konzultácie s EP	23.7.2008			
Gestorský výbor dátum oznámenia na schôdzi	LIBE 2.9.2008			
Výbory požiadané o stanovisko dátum oznámenia na schôdzi	EMPL 2.9.2008	ENVI 2.9.2008	IMCO 2.9.2008	CULT 2.9.2008
	JURI 23.9.2008	FEMM 2.9.2008		
Bez predloženia stanoviska dátum rozhodnutia	IMCO 10.9.2008			
Postup pridružených výborov dátum oznámenia na schôdzi	EMPL 23.10.2008			
Spravodajkyňa dátum menovania	Kathalijne Maria Buitenweg 15.9.2008			
Prerokovanie vo výbore	13.11.2008	21.1.2009	17.2.2009	16.3.2009
Dátum prijatia	16.3.2009			
Výsledok záverečného hlasovania	+: –: 0:	34 7 4		
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Roberta Angelilli, Alfredo Antoniozzi, Mario Borghezio, Catherine Boursier, Emine Bozkurt, Kathalijne Maria Buitenweg, Maddalena Calia, Michael Cashman, Carlos Coelho, Esther De Lange, Panayiotis Demetriou, Gérard Deprez, Bárbara Dührkop Dührkop, Urszula Gacek, Kinga Gál, Patrick Gaubert, Jeanine Hennis-Plasschaert, Ewa Klamt, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Stavros Lambrinidis, Henrik Lax, Baroness Sarah Ludford, Claude Moraes, Rareş-Lucian Niculescu, Martine Roure, Sebastiano Sanzarello, Inger Segelström, Ioannis Varvitsiotis, Manfred Weber			
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Alin Lucian Antochi, Edit Bauer, Simon Busuttil, Marco Cappato, Carlo Casini, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Sophia in ‘t Veld, Metin Kazak, Jean Lambert, Marian-Jean Marinescu, Bill Newton Dunn, Nicolae Vlad Popa			
Náhradníci (čl. 178 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Iles Braghetto, Jan Cremers, Raül Romeva i Rueda			
Dátum predloženia	20.3.2009			